

IES FIN DO CAMIÑO

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA
CURSO 2021-2022

Mercedes Rodríguez Fraga

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	pág. 3
1.1. INTRODUCCIÓN	
1.2. CONTEXTUALIZACIÓN	
2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA ÁS COMPETENCIAS CLAVE.....	pág. 7
3. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA.....	pág. 13
4. CONCRECIÓNS PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE	
4.1. LINGUA CASTELÁ 1º ESO	pág. 15
4.2. LINGUA CASTELÁ 2º ESO	pág. 22
4.3. LINGUA CASTELÁ 3º ESO	pág. 29
4.4. LINGUA CASTELÁ 4º ESO	pág. 40
4.5. LATÍN 4º ESO	pág. 52
5. METODOLOXÍA	pág. 61
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	pág. 63
7. TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS	pág. 63
8. AVALIACIÓN	pág. 65
8.1. AVALIACIÓN INICIAL	
8.2. AVALIACIÓN SUMATIVA	
8.3. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN	
8.4. RECUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES	
9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO- APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE	pág. 71
10. INDICACIÓNS ESPECÍFICAS CURSO 2021-2022.....	pág. 75

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

1.1. Introducción

O Departamento de Lingua e Literatura Castelá do IES Fin do Camiño de Fisterra (A Coruña) é neste curso 2021-2022 un departamento unipersonal, sendo eu mesma, Mercedes Rodríguez Fraga, a xefa do departamento de Lingua Castelá e Literatura. Non obstante, o profesor David José Torreira Otero, xefe do departamento de Lingua Francesa, será quen imparta Lingua Castelá e Literatura a un agrupamento formado por nove alumnos e alumnas en 2º da ESO. O obxectivo é que ambos os dous docentes sigamos unha temporalización similar á hora de impartir contidos, tendo en conta que no agrupamento haberá que ter en conta as circunstancias concretas de cada alumno e alumna. Dado que nos encontramos ante unha programación flexible, esta será susceptible das adaptacións que sexan necesarias ao longo do curso.

A valoración dos resultados ó longo do curso 2020-2021, recollida na Memoria Final presentada en xuño, constitúe a base para o mantemento dos obxectivos e da secuencia de contidos en liñas xerais.

Establécense como obxectivos específicos do Departamento durante o curso 2021/2022:

- Adecuar as programacións de aula ás directrices didácticas acordadas e valorar os seus resultados atendendo ó nivel académico detectado no diagnóstico inicial do alumnado e ó obtido nas sucesivas avaliacións.
- Cumprir os obxectivos, contidos e criterios de avaliación recollidos no Proxecto Didáctico.
- Valorar no departamento, e especialmente na Memoria Final de curso, a validez didáctica do Proxecto e en que medida se alcanzaron os resultados.
- Desenvolver o hábito lector dos alumnos, traballando neste aspecto interdepartamentalmente, en especial co Seminario de Lingua Galega e potenciando a participación do alumnado no clube de lectura do centro.

1.2. Contextualización

O papel heurístico das linguas constitúe un reto para o sistema educativo, pois son instrumento de comunicación e de interacción social, de conservación e

transmisión de coñecemento, de participación cidadá na vida social, de investigación, creación, experimentación e descuberta. E as linguas achégannos ao xeito de vida e ás formas de pensamento doutros pobos e dos seus patrimonios culturais.

A lingua apréndese non para falar, ler ou escribir sobre a lingua, senón para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos e aventuras, sobre o mundo, como medio das relacións interpersoais e recoñecemento da alteridade, motor do noso pensamento e das nosas reflexións, e porta de acceso ao coñecemento. Neste marco, a formación lingüística no contexto escolar é un instrumento para a equidade, xa que debe facilitar os medios necesarios para comunicar no ámbito educativo e na vida profesional e social, nomeadamente en contextos formais e educativos, ademais de sensibilizar cara a usos creativos e lúdicos das linguas, e achegar ao patrimonio literario e cultural que estas propician.

A educación plurilingüe e intercultural considera, con carácter xeral, a aprendizaxe de todas as linguas e culturas e, de maneira específica, os enfoques plurais transversais e integradores no seu ensino e na súa aprendizaxe. A súa finalidade é retirar barreiras artificiais entre as linguas, encerradas tradicionalmente nos sistemas escolares en compartimentos estancos, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo. Xa que logo, o/a aprendiz plurilingüe realizará transferencias de coñecementos e experiencias lingüísticas adquiridos nunha lingua para abordar tarefas de comunicación, creación e aprendizaxe noutra lingua diferente. Esta capacidade de transferencia non só permite descubrir as regularidades dunha lingua total ou parcialmente descoñecida e relacionalas, desde o punto de vista teórico, coas regularidades observadas noutras linguas que coñece, ou identificar termos emparentados en todas as linguas, senón que, ademais, promove a tolerancia perante palabras descoñecidas, nomeadamente importante nos contextos de comprensión que necesitan a fluidez, como son a lectura extensiva e a comprensión de textos orais sen posibilidade de verificación do entendido. A competencia plurilingüe facilitará, daquela, a inferencia de significados e o desenvolvemento de competencias heurísticas eficaces para identificar os elementos esenciais e secundarios nun texto descoñecido.

No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio. Por iso, un estudo integrado de todas as linguas posibilita, por unha banda, que os contidos, os procesos e as estratexias que se traballan nunha lingua sexan igualmente utilizados nas actividades lingüísticas de comprensión e produción nas demais e, por outra, que se poida focalizar, no proceso de ensino e aprendizaxe, nos elementos diferenciadores e en todos aqueles aspectos que teñen incidencia directa na capacidade de comunicarse adecuadamente. Así, o coñecemento morfolóxico ou léxico dunha lingua pode axudar á comprensión noutra lingua; as estratexias de comprensión de lectura desenvolvidas nunha lingua poden ser transferidas para a lectura noutros idiomas; o coñecemento da estrutura dos textos descritivos permitirá producilos en calquera lingua; e o coñecemento das normas que ordenan as relacións entre xeracións, sexos, clases e grupos sociais nunha lingua, informa e sensibiliza sobre a necesidade de coñecer e respectar as normas que rexen a dimensión social do uso da lingua noutra comunidade lingüística.

As materias cuxos currículos se desenvolven ao abeiro desta introdución, as linguas, teñen como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, entendida en todas as súas vertentes: pragmática, lingüística, sociolingüística e literaria. Así, achegan as ferramentas e os coñecementos necesarios para desenvolverse satisfactoria e eficazmente en calquera situación de comunicación da vida privada, social e profesional. Eses coñecementos, que articulan os procesos de comprensión e expresión oral por unha banda, e de comprensión e expresión escrita por outra, constitúen instrumentos esenciais para a aprendizaxe no ámbito educativo e, posteriormente, ao longo da vida.

A reflexión literaria, presente nun bloque de contidos nas linguas ambientais, o galego e o castelán, e nas linguas clásicas, a través da lectura, mediante a comprensión e interpretación de textos significativos favorece o coñecemento das posibilidades expresivas da lingua, desenvolve a capacidade crítica e creativa dos/das estudantes, dálles acceso á memoria, á creatividade, á imaxinación, á descuberta das outras persoas, ao coñecemento doutras épocas e culturas, e enfróntaos/as a situacións, sentimentos e emocións nunca experimentados, que enriquecen a súa visión do mundo e favorecen o coñecemento deles/as mesmos/as.

En definitiva, estas materias lingüísticas perseguen o obxectivo último de contribuír á formación de cidadáns e cidadás cunha competencia comunicativa que lles permita interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que forman e van formar parte da súa vida. Isto esixe unha reflexión sobre os mecanismos de usos orais e escritos da súa propia lingua, e das outras linguas que estudan e coñecen, e a capacidade de interpretar e valorar o mundo, de formar as súas opinións, propias, claras e fundamentadas, e de gozar, a través da lectura crítica de obras literarias.

A materia de Lingua Castelá e Literatura ten como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, entendida en todas as súas vertentes: pragmática, lingüística, sociolingüística e literaria. A estruturación do pensamento do ser humano faise a través da linguaxe; de aí que esta capacidade de comprender e de expresarse sexa o mellor e o máis eficaz instrumento de aprendizaxe.

Co bloque de "Comunicación oral: escoitar e falar" procúrase que os alumnos e as alumnas vaian adquirindo as habilidades necesarias para comunicar con precisión as súas propias ideas, realizar discursos cada vez máis elaborados de acordo cunha situación comunicativa, e escoitar activamente interpretando de xeito correcto as ideas dos demais.

O bloque de "Comunicación escrita: ler e escribir" persegue que o alumnado sexa capaz de entender e producir textos de distinto grao de complexidade e de xéneros diversos, en distintos soportes e formatos. Comprender un texto implica activar unha serie de estratexias de lectura. Así mesmo, a escritura implica un procedemento estruturado en tres partes: planificación, redacción a partir de borradores de escritura e revisión destes antes de redactar o texto definitivo.

O bloque de "Coñecemento da lingua" responde á necesidade de reflexión sobre os mecanismos lingüísticos que regulan a comunicación, e afástase da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como un fin en si mesmos para devolverlles a súa funcionalidade orixinal: servir de base para o uso correcto da lingua.

O bloque de "Educación literaria" asume o obxectivo de facer dos/das escolares lectores/as cultos/as e competentes, implicados/as nun proceso de formación lectora que continúe ao longo de toda a vida. É un marco conceptual que alterna a lectura, a comprensión e a interpretación de obras literarias

próximas aos seus gustos persoais e á súa madurez cognitiva coa de textos literarios e obras completas representativas da literatura en español.

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA ÁS COMPETENCIAS CLAVE

O estudo da Lingua e a Literatura supón a posta en marcha de toda unha serie de estratexias cognitivas, de pensamento e aprendizaxe para a realización de distintas tarefas, polo que leva implícito o desenvolvemento de cada unha das competencias clave.

Comunicación lingüística

A competencia en comunicación lingüística é o resultado da acción comunicativa dentro de prácticas sociais determinadas, nas cales o individuo actúa con outros interlocutores e a través de textos en múltiples modalidades, formatos e soportes. Estas situacións e prácticas poden implicar o uso dunha ou varias linguas, en diversos ámbitos, e de maneira individual ou colectiva.

Esta visión da competencia en comunicación lingüística, vinculada con prácticas sociais, ofrece unha imaxe o individuo como axente comunicativo que produce, e non só recibe, mensaxes a través das linguas con distintas finalidades. Esta afirmación supón optar por metodoloxías activas como a aprendizaxe baseada en tarefas, fronte a opcións máis tradicionais.

Ademais, a competencia en comunicación lingüística representa unha vía de coñecemento e contacto coa diversidade cultural que implica un factor de enriquecemento.

O currículo de Lingua castelá e Literatura, ao ter como meta o desenvolvemento da capacidade para interactuar de forma competente mediante a linguaxe nas diferentes esferas da actividade social, contribúe dun modo decisivo ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a competencia en comunicación lingüística. Ademais, as habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada, e a capacidade para tomar a lingua como obxecto de observación transfírense e aplican á aprendizaxe doutras. Esta aprendizaxe contribúe, á súa vez, a acrecentar esta competencia sobre o uso lingüístico en xeral.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

A competencia matemática implica a capacidade de aplicar o razoamento matemático e as súas ferramentas para describir, interpretar e predicir distintos fenómenos no seu contexto. A materia de Lingua Castelá e Literatura contribúe á adquisición da competencia matemática ao desenvolver a capacidade de abstracción, a relación lóxica entre conceptos e a súa representación gráfica mediante mapas conceptuais, diagramas de fluxo, mapas mentais, esquemas, etcétera.

As competencias en ciencia e tecnoloxía proporcionan un achegamento ao mundo físico e á interacción responsable desde accións, tanto individuais como colectivas, orientadas á conservación e mellora do medio natural, decisivas para a protección e mantemento da calidade de vida e o progreso dos pobos. Estas competencias contribúen ao desenvolvemento do pensamento científico, pois inclúen a aplicación dos métodos propios da racionalidade científica e as destrezas tecnolóxicas, que conducen á adquisición de coñecementos, o contraste de ideas e a aplicación dos descubrimentos ao benestar social. A achega da materia de Lingua castelá e Literatura prodúcese a través do coñecemento e o dominio da linguaxe científica, e da relación dos avances científicos e tecnolóxicos co contexto no que se produce.

Competencia dixital

A competencia dixital é aquela que implica o uso creativo, crítico e seguro das TIC para alcanzar os obxectivos relacionados co traballo, a aprendizaxe, o uso do tempo libre, a inclusión e participación na sociedade. Esta competencia supón, ademais da adecuación aos cambios que introducen as novas tecnoloxías na alfabetización, a lectura e a escritura, un conxunto novo de coñecementos, habilidades e actitudes necesarias hoxe en día para ser competente nunha contorna dixital.

Require de coñecementos relacionados coa linguaxe específica básica: textual, numérico, icónico, visual, gráfico e sonoro, así como as súas pautas de decodificación e transferencia. Isto leva o coñecemento das principais aplicacións informáticas. Supón tamén o acceso ás fontes e o procesamento da información, e o coñecemento dos dereitos e as liberdades que asisten ás persoas no mundo dixital.

A contribución da materia de Lingua castelá e Literatura ao tratamento da información e competencia dixital é decisiva, pois unha das súas metas cífrase en proporcionar coñecementos e destrezas para a procura e selección de información relevante de acordo con diferentes necesidades, así como para a súa reutilización na produción de textos orais e escritos propios. A procura e selección de moitas destas informacións requirirá, por exemplo, o uso adecuado de bibliotecas ou a utilización da internet, e a realización guiada destas procuras constituirá un medio para o desenvolvemento da competencia dixital.

Ademais, o currículo de Lingua castelá e Literatura inclúe o uso de soportes electrónicos na composición e publicación de textos, de modo que poidan abordarse máis eficazmente algunhas operacións que interveñen no proceso de escritura (planificación, execución do texto, revisión, publicación) e que constitúan dos contidos básicos desta materia.

Igualmente, queda dentro do ámbito da materia o estudo dos elementos formais e das normas de uso dos novos xéneros discursivos vinculados ás redes sociais e a Internet, así como o fomento da prevención dos riscos que existen para os usuarios destes novos sistemas de comunicación.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender é fundamental para a aprendizaxe permanente en contextos formais, non formais e informais. Caracterízase pola habilidade para iniciar, organizar e persistir na aprendizaxe, que esixe a capacidade para motivarse por aprender para desencadear o proceso. En canto á organización e xestión da aprendizaxe, require coñecer e controlar os propios procesos de aprendizaxe. A competencia de aprender a aprender desemboca nunha aprendizaxe cada vez máis eficaz e autónoma.

Ademais de instrumento de comunicación, a linguaxe é un medio de representación do mundo e está na base do pensamento e do coñecemento. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase coa competencia de aprender a aprender. Así mesmo, a reflexión sobre a lingua recolle un conxunto de saberes conceptuais (metalinguaxe gramatical) e procedimentais (capacidade para analizar, contrastar, ampliar e reducir enunciados mediante o uso consciente de mecanismos gramaticais,

substituír elementos do enunciado por outros equivalentes, usar diferentes esquemas sintácticos para expresar unha mesma idea, diagnosticar erros e reparalos, etc.), que se adquiren en relación coas actividades de comprensión e composición, e reutilízanse para optimizar a aprendizaxe lingüística, é dicir, para aprender a aprender lingua.

Competencias sociais e cívicas

A competencia social relaciónase co benestar persoal e colectivo. Esixe entender o modo no que pode procurarse un estado de saúde física e mental óptimo tanto para as persoas como para as súas familias e a súa contorna social próxima, e saber como un estilo de vida saudable pode contribuír a iso.

A competencia cívica baséase no coñecemento crítico dos conceptos de democracia, xustiza, igualdade, cidadanía e dereitos humanos e civís, así como da súa formulación na Constitución española, a Carta dos Dereitos Fundamentais da UE e en declaracións internacionais, e da súa aplicación por parte de diversas institucións a escala local, rexional, nacional, europea e internacional. Isto inclúe o coñecemento dos acontecementos contemporáneos, e das principais tendencias nas historias nacional, europea e mundial, así como a comprensión dos procesos sociais e culturais de carácter migratorio que implican a existencia de sociedades multiculturais no mundo globalizado.

A aprendizaxe da lingua contribúe decisivamente ao desenvolvemento da competencia social e cidadá, entendida como un conxunto de habilidades e destrezas para as relacións, a convivencia, o respecto e o entendemento entre as persoas. En efecto, aprender Lingua é aprender a comunicarse cos outros, a comprender o que estes transmiten e a aproximarse a outras realidades.

A educación lingüística é un compoñente estreitamente vinculado coa competencia social e cidadá: a constatación da variedade dos usos da lingua e a diversidade lingüística, e a valoración de todas as linguas como igualmente aptas para desempeñar as funcións de representación e comunicación. Tamén se contribúe na medida na que se analiza como a linguaxe transmite e sanciona prexuizos e

imaxes estereotipadas do mundo, para contribuír á erradicación dos usos lingüísticos discriminatorios.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

O sentido de iniciativa e espírito emprendedor implica a capacidade de transformar as ideas en actos. Significa adquirir conciencia da situación na que hai que intervir ou que hai que resolver, e saber elixir, planificar e xestionar os coñecementos, destrezas ou habilidades e actitudes necesarios con criterio propio, co fin de alcanzar o obxectivo previsto.

Aprender a usar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, xa que unha das funcións da linguaxe é regular e orientar nosa propia actividade e interrelación cos demais, polo que se poñen en funcionamento habilidades sociais para relacionarse, cooperar e traballar en equipo: poñerse no lugar do outro, valorar as ideas dos demais, dialogar, e negociar e traballar de forma cooperativa e flexible. Por iso, a adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar na iniciativa persoal e a regulación da propia actividade con autonomía.

Conciencia e expresións culturais

A competencia en conciencia e expresión cultural implica coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico e unha actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de enriquecemento e goce persoal, e consideralas parte da riqueza e patrimonio dos pobos.

Esta competencia incorpora tamén un compoñente expresivo referido á propia capacidade estética e creadora e ao dominio das capacidades relacionadas cos diferentes códigos artísticos e culturais, para poder utilízalas como medio de comunicación e expresión persoal. Implica igualmente manifestar interese pola participación na vida cultural e por contribuír á conservación do patrimonio cultural e artístico, tanto da propia comunidade como doutras.

A lectura, interpretación e valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao desenvolvemento dunha competencia artística e cultural, entendida como aproximación a un patrimonio literario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano.

A súa contribución será máis relevante en tanto se establezan relacións entre as manifestacións literarias e outras manifestacións artísticas, como a música, a pintura ou o cinema.

Tamén se contribúe a esta competencia procurando que o mundo social da literatura (autores, críticos, acceso a bibliotecas, librerías, ou a presenza do literario na prensa) adquira sentido para o alumnado.

3. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre oes. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e

das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

o) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

p) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que nos comunica con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

4.1. LINGUA CASTELÁ 1º ESO:

1º de ESO

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO									
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Elementos transversais	Temporalización (sesións)	Unidades	Grao mínimo de consecución	Instrumentos e procedementos de avaliación
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
h m	• B1.1. Escoita activa e observación das normas básicas que favorecen a comunicación.	• B1.1. Escoitar de forma activa e comprender o sentido global de textos orais.	• LCLB1.1.1. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral.	• CCL • CSC	EOE ECC	3	Todas	• LCLB1.1.1. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral con un 50% de erros.	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
a d g	• B1.2. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais.	• B1.2. Valorar a importancia da conversa na vida social practicando actos de fala (contando, describindo, opinando, dialogando, etc.), en situacións comunicativas propias da actividade escolar.	• LCLB1.2.1. Intervén en actos comunicativos orais e valora a súa participación.	• CCL • CSIEE	EOE	3	Todas	• LCLB1.2.1. Intervén en actos comunicativos orais e valora a súa participación con un 50% de erros.	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
h	• B1.3. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.	• B1.3. Recoñecer e avaliar progresivamente a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e os elementos non verbais (acenos, movementos, ollada, etc.).	• LCLB1.3.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.	• CCL • CAA	EOE	3	Todas	• LCLB1.3.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos con un 50% de erros.	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	• CD • CAA	EOE E	3	Todas	• LCLB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso con un 50% de erros.	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.3.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da	• CAA	EOE	3	Todas	• LCLB1.3.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e	

			práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloras.					autoavaliación, e propón solucións para melloras con un 50% de erros.	Nota de clase E exercicios orais Probas orais
g	B1.4. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva.	B1.4. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo.	LCLB1.4.1. Realiza presentacións orais.	CCL	EOE CA	4	Todas	LCLB1.4.1. Realiza presentacións orais con un 50% de erros.	Nota de clase E exercicios orais Probas orais
h									
a	B1.5. Creación de textos orais audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	B1.5. Reproducir situacións reais ou imaxinarias de comunicación potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal, e a representación de realidades, sentimentos e emocións.	LCLB1.5.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	CSC	EOE	4	Todas	LCLB1.5.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación con un 50% de erros.	Nota de clase E exercicios orais Probas orais
d									
h									
m									

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

	Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir								
h	B2.1. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos escritos de ámbito persoal, educativo ou escolar, e de ámbito social.	B2.1. Ler, interpretar e comprender, e valorar textos en diferentes formatos e soportes.	LCLB2.1.1. Retén e reconece a idea principal e as ideas secundarias, comprendendo as relacións entre elas.	CCL	CL	4	Todas	LCLB2.1.1. Retén información e reconece a idea principal e as ideas secundarias, comprendendo as relacións entre elas con un 50% de erros.	Nota de clase E exercicios escritos Probas escritas
n			LCLB2.1.2. Entende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá e nos procesos de aprendizaxe.	CCL	CL	3	Todas	LCLB2.1.2. Entende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá e nos procesos de aprendizaxe con un 50% de erros.	Nota de clase E exercicios escritos Probas escritas
			LCLB2.1.3. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas,	CMCCT	CL CA EOE	3	Todas	LCLB2.1.3. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc. con un	Nota de clase E exercicios escritos Probas escritas

			fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc.					50% de erros.	
• b	• B2.2. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	• B2.2. Proe manexar información, bibliotecas e outras fontes de información nun papel ou de continua. • LCLB2.2.1. Utiliza de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	• LCLB2.2.1. Utiliza de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	• CD	• CL EOE TIC	• 3	Todas	• LCLB2.2.1. Utiliza de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos Pruebas escritas
			• LCLB2.2.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	• CD	• CL EOE TIC	• 3	Todas	• LCLB2.2.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos
• e			• LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.	• CD	• CL EOE TIC	• 3	Todas	• LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos Ejercicios orais Pruebas orais e escritas
• h									
• g	• B2.3. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso.	• B2.3. Aplicar progresivamente as técnicas necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados.	• LCLB2.3.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura.	• CSIE	• CL EOE CA	• 3	Todas	• LCLB2.3.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos Pruebas escritas
• h									
• h	• B2.4. Produción de textos escritos en diferentes formatos, en relación co ámbito de uso. • B2.5. Produción de textos audiovisuais relacionados co ámbito persoal, co educativo ou escolar e co social.	• B2.4. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso.	• LCLB2.4.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e educativo e social, imitando textos modelo.	• CCL	• EOE	• 4	1-2-3-4	• LCLB2.4.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e educativo e social, imitando textos modelo con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos
• i			• LCLB2.4.2. Escribe textos narrativos, descriptivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo.	• CCL	• EOE	• 4	1-2-3-4-5-6	• LCLB2.4.2. Escribe textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos
			• LCLB2.4.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos.	• CMCCT	• EOE CA	• 4	Todas	• LCLB2.4.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos con un 50% de erros.	Nota de clase Ejercicios escritos Pruebas escritas
				• CD					

Bloque 3. Coñecemento da lingua									
• b	• B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, preposición, conxunción e interxección.	• B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos.	• LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos.	• CCL	• CL EOE	• 1	• 1-2-3-4-5-6	• LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos con un 50% de erros.	• Nota de clase • Exercicios escritos • Probas escritas
		• B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.	• LCLB3.1.2. Recoñece e corrixir erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais.	• CCL	• EOE CL	• 1	• Todas	• LCLB3.1.2. Recoñece e corrixir erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais con un 50% de erros.	• Nota de clase • Exercicios escritos • Probas escritas
			• LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas.	• CCL	• EOE	• 1	• 5	• LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas con un 50% de erros.	• Nota de clase • Exercicios escritos • Exercicios orais • Probas orais e escritas
• e	• B3.3. Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre o uso da lingua.	• B3.3. Usar de forma efectiva os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en formato dixital, para resolver dúbidas en relación ao manexo da lingua e para enriquecer o propio vocabulario.	• LCLB3.2.1. Utiliza fontes variadas de consulta en formatos diversos para resolver as súas dúbidas sobre o uso da lingua e para ampliar o seu vocabulario.	• CD	• EOE TIC	• 1	• Todas	• LCLB3.2.1. Utiliza fontes variadas de consulta en formatos diversos para resolver as súas dúbidas sobre o uso da lingua e para ampliar o seu vocabulario con un 50% de erros.	• Nota de clase • Exercicios escritos • Exercicios orais • Probas orais e escritas
• h	• B3.4. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	• B3.3. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do contido do discurso.	• LCLB3.3.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.	• CCL	• EOE	• 1	• Todas	• LCLB3.3.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.	• Nota de clase • Exercicios escritos • Probas escritas

<p>a</p> <p>h</p>	<p>B3.5. Reconhecimento, uso e explicación dos recursos modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e da subxectividade a través das modalidades oracionais e referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.</p>	<p>B3.4. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe.</p>	<p>LCLB3.4.1. Recoñece a expresión da obxectividade ou subxectividade identificando as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.</p>	<p>CSC</p> <p>EOE</p> <p>CCL</p>	<p>1</p>	<p>1-2-3-4-5-6-7</p>	<p>LCLB3.4.1. Recoñece a expresión da obxectividade ou subxectividade identificando as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor con un 50% de erros.</p>	<p>Nota de clase</p> <p>Exercicios escritos</p> <p>Exercicios orais</p> <p>Probas orais e escritas</p>
<p>i</p>	<p>B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p>	<p>B3.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p>	<p>LCLB3.5.1. Participa en proxectos de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas e relacionadas cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.</p>	<p>CCL</p> <p>EOE</p> <p>CL</p> <p>TIC</p> <p>CA</p> <p>ECC</p> <p>CAA</p>	<p>3</p>	<p>Todas</p>	<p>LCLB3.5.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe con un 50% de erros.</p>	<p>Nota de clase</p> <p>Exercicios escritos</p> <p>Exercicios orais</p>
<p>a</p> <p>h</p> <p>ñ</p> <p>o</p>	<p>B3.7. Reconhecimento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático.</p>	<p>B3.6. Recoñecer e valorar a diversidade lingüística, con especial atención á realidade do centro docente e do ámbito social do alumnado.</p>	<p>LCLB3.6.1. Coñece e valorar a diversidade lingüística do seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social próximo.</p>	<p>CSC</p> <p>EOE</p> <p>ECC</p>	<p>3</p>	<p>Todas</p>	<p>LCLB3.6.1. Coñece e valorar a diversidade lingüística do seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social próximo con un 50% de erros.</p>	<p>Nota de clase</p> <p>Exercicios escritos</p> <p>Exercicios orais</p>
<p>g</p>	<p>B3.8. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas, desenvolver unha competencia comunicativa integrada.</p>	<p>B3.7. Reflexión sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.</p>	<p>LCLB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.</p>	<p>CAA</p> <p>EOE</p> <p>CL</p>	<p>3</p>	<p>Todas</p>	<p>LCLB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras con un 50% de erros.</p>	<p>Nota de clase</p> <p>Exercicios escritos</p> <p>Exercicios orais</p> <p>Probas orais e escritas</p>

•h									
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO

Bloque 4. Educación literaria									
•h	•B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	•B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos, e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, amosando interese pola lectura.	•LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.	•CCL	CL	4	Todas	• LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses con un 50% de erros.	Nota de clase Actividades de comprensión lectora Probas orais e escritas
•l •n				•CCEC					
•h	•B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	•B4.2. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos diferentes de aos nosos, reais ou imaxinarios.	•LCLB4.2.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos compañeiros e coas compañeiras.	•CCEC	EOE	3	Todas	• LCLB4.2.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos compañeiros e coas compañeiras con un 50% de erros.	Nota de clase Actividades de comprensión lectora Ejercicios orais Ejercicios escritos Probas orais e escritas
•l •n				•CCEC	EOE	3	Todas		Nota de clase Ejercicios orais Probas orais

			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.2.2. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas. 	- CSC				<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.2.2. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas con un 50% de erros. 	
• h	• B4.2. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.	• B4.3. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa. 	- CCL	EOE	4	9-10-11-12	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa con un 50% de erros. 	Nota de clase Exercicios escritos Probas escritas
• l				- CCEC					
• n			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos. 	- CCEC	EOE	4	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos con un 50% de erros. 	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos. 	- CSIE				<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos con un 50% de erros. 	

4.2 LINGUA CASTELÁ 2º ESO:

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave	Elementos transversais	Temporalización (sesións)	Unidades	Grao mínimo de consecución	Instrumentos e procedementos de avaliación
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
h	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: ámbito persoal, educativo ou escolar, e social.	B1.1. Escoitar de forma activa, comprender, interpretar e valorar textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo ou escolar, e social.	LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios do ámbito persoal, escolar/ educativo e social, identificando a estrutura, a información relevante e a intención comunicativa do/da falante.	CCL	EOE	1		LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios do ámbito persoal, escolar/ educativo e social, identificando a estrutura, a información relevante e a intención comunicativa do/da falante cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
m			LCLB1.1.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas.	CCL	EOE	1		LCLB1.1.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			LCLB1.1.3. Segue e interpreta instrucións orais respectando a xerarquía dada.	CCL	EOE	1		LCLB1.1.3. Segue e interpreta instrucións orais respectando a xerarquía dada cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
h	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e textos argumentativos. Diálogo.	B1.2. Escoitar de xeito activo, comprender, interpretar e valorar textos orais de diferente tipo.	LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante, así como a súa estrutura e as estratexias de cohesión textual oral.	CCL	EOE	2		LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante, así como a súa estrutura e as estratexias de cohesión textual oral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
m			LCLB1.2.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas.	CCL	EOE	1		LCLB1.2.2. Retén información relevante e extrae informacións concretas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			LCLB1.2.3. Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, procura en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.).	CAA	EOE	1		LCLB1.2.3. Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, procura en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			LCLB1.2.4. Resume textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen semanticamente cunha porcentaxe de	CCL	EOE CL	2		LCLB1.2.4. Resume textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente cunha porcentaxe de	Nota de clase Exercicios orais Probas escritas Probas orais

			loxicamente e semanticamente.					erros non superior ao 50% .	
				• CAA					
• h	• B1.3. Escolta activa e cumprimento das normas básicas que favorecen a comunicación.	• B1.3. Escollar de xeito activo e comprender o sentido global de textos orais.	• LCLB1.3.1. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que se utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas.	• CCL	EOE ECC	• 1		• LCLB1.3.1. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que se utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas percentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
• m	• B1.4. Coñecemento e	• B1.4. Comprender o	• LCLB1.4.1.	• CSC • CSIE	EOE	• 1		• LCLB1.4.1. Recoñece o	Nota de clase
• h	uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.	sentido global de textos orais.	Recoñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.					proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos percentaxe de erros non superior ao 50% .	Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal e da xestión de tempos, e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	• CD	EOE	• 1		• LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal e da xestión de tempos, e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso percentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas.	• CAA	EOE	• 1		• LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas percentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
• g	• B1.5. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva.	• B1.5. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo.	• LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais.	• CCL	EOE	• 2		• LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais.	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
• h			• LCLB1.5.2. Realiza intervencións non planificadas dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	• CSC	EOE	• 1		• LCLB1.5.2. Realiza intervencións non planificadas dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos percentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.5.3. Incorpora	• CCL	EOE	• 1		• LCLB1.5.3. Incorpora progresivamente	Nota de clase

			progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.					palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	Exercicios orais Probas orais
			• LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	• CCL	EOE	• 1		• LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
a	• B1.6. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesia que regulan estas prácticas orais.	• B1.6. Participar e valorar a intervención en debates, coloquios e conversas espontáneas.	• LCLB1.6.1. Cinguese ao tema, non divaga e atende as instrucións do/da moderador/a en debates e coloquios.	• CSC	EOE	• 1		• LCLB1.6.1. Cinguese ao tema, non divaga e atende as instrucións do/da moderador/a en debates e coloquios cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
d	• B1.7. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinar de comunicación.								
g			• LCLB1.6.2. Respecta as normas de cortesia que deben dirixir as conversas orais axustándose á quenda de palabra, respectando o espazo, xesticulando adecuadamente, escoitando activamente as demais persoas e usando fórmulas de saúdo e despedida.	• CCL	EOE ECC	• 1		• LCLB1.6.2. Respecta as normas de cortesia que deben dirixir as conversas orais axustándose á quenda de palabra, respectando o espazo, xesticulando adecuadamente, escoitando activamente as demais persoas e usando fórmulas de saúdo e despedida cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais Probas orais
				• CSC					

Lingua Castelá e Literatua. 2º ESO

	Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir				EOE CL	• 1			Notas de clase
b	• B2.1. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias necesarias para a comprensión de textos escritos.	• B2.1. Aplicar estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos.	• LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto.	• CCL				• LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Exercicios escritos e orais Probas escritas
h			• LCLB2.1.2. Comprende o significado das palabras propias de nivel formal da lingua e incorpórasas ao seu repertorio léxico.	• CCL	EOE CL	• 1		• LCLB2.1.2. Comprende o significado das palabras propias de nivel formal da lingua e incorpórasas ao seu repertorio léxico cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
			• LCLB2.1.3. Relaciona a información explícita e implícita dun texto, e pon en relación co contexto.	• CCEC	EOE CL	• 3		• LCLB2.1.3. Relaciona a información explícita e implícita dun texto, e pon en relación co contexto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas

			* LCLB2.1.4. Deduce a idea principal dun texto e reconece as ideas secundarias, comprendendo as relacións que se establecen entre elas.	CCL	EOE CL	3		* LCLB2.1.4. Deduce a idea principal dun texto e reconece as ideas secundarias comprendendo as relacións que se establecen entre elas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
			* LCLB2.1.5. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña diferentes matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	CMCCT	EOE CL	1		* LCLB2.1.5. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña diferentes matices semánticos que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
b	* B2.2. Lectura e comprensión de textos narrativos, descriptivos e instrutivos, expositivos e argumentativos.	* B2.2. Ler, comprender, interpretar e valorar informacións explícitas e implícitas en diferentes formatos e soportes.	* LCLB2.2.1. Localiza, relaciona e deduce informacións explícitas e implícitas nun texto, e deduce informacións ou valoracións implícitas.	CCL	EOE CL	2		* LCLB2.2.1. Localiza, relaciona e deduce informacións explícitas e implícitas nun texto, e deduce informacións ou valoracións implícitas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
h									
i			* LCLB2.2.2. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc.	CMCCT	EOE CL CA TIC	1		* LCLB2.2.2. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas etc. cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais e escritos Probas escritas
b	* B2.3. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías de información e comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	* B2.3. Procurar e manexar información na biblioteca e noutras fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	* LCLB2.3.1. Utiliza de xeito autónomo diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	CD	EOE CL TIC	1		* LCLB2.3.1. Utiliza de xeito autónomo diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Nota de clase Exercicios orais e escritos Probas escritas
e									
h			* LCLB2.3.2. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.	CD	EOE CL TIC	1		* LCLB2.3.2. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
g	* B2.4. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso.	* B2.4. Aplicar progresivamente as técnicas necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados.	* LCLB2.4.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura.	CSIE	EOE CL CA	2		* LCLB2.4.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas
h			* LCLB2.4.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL	EOE CL	2		* LCLB2.4.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas gramaticais e ortográficas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos e orais Probas escritas

e	* B2.5. Produción de textos escritos audiovisuais relacionados co ámbito persoal, educativo ou escolar, e social.	* B2.5. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso.	* LCLB2.5.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo.	CCL	EOE CL	1		* LCLB2.5.1. Escribe textos propios do ámbito persoal familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
h	* B2.6. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, e escritura de textos dialogados.								
i			* LCLB2.5.2. Escribe textos narrativos, descriptivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo.	CCEC	EOE CL	1		* LCLB2.5.2. Escribe textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas

1			LCLB2.5.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos.	CMCCT	EOE CL CA	1		LCLB2.5.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
				CD					

Bloque 3. Coñecemento da lingua									
b	B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección.	B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais escritos, e para composición e revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos.	LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais para concordanza en textos propios e alleos.	CCL	EOE CL	2	CCL	LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordanza en textos propios e alleos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
h	B3.2. Coñecemento e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.		LCLB3.1.2. Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais.	CCL	EOE CL	2	CCL	LCLB3.1.2. Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
			LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas.	CCL	EOE CL	2	CCL	LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
b	B3.3. Comprensión e interpretación dos compoñentes das palabras: denotación e connotación.	B3.2. Comprender o significado das palabras en toda a súa extensión e recoñecer os obxectivos subxectivos.	LCLB3.2.1. Diferencia os compoñentes denotativos e connotativos no significado das palabras dentro dunha frase ou nun texto oral ou escrito.	CCL	EOE CL	1		LCLB3.2.1. Diferencia os compoñentes denotativos e connotativos no significado das palabras dentro dunha frase ou nun texto oral ou escrito cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
h	B3.4. Coñecemento reflexivo das relacións semánticas que establecen entre as palabras.	B3.3. Comprender e valorar as relacións de igualdade e contrariedade que se establecen entre as palabras e o seu uso no discurso oral e escrito.	LCLB3.3.1. Recoñece e usa sinónimos e antónimos dunha palabra, e explica o seu uso concreto nunha frase ou nun texto oral ou escrito.	CCL	EOE CL	1		LCLB3.3.1. Recoñece e usa sinónimos e antónimos dunha palabra, e explica o seu uso concreto nunha frase ou nun texto oral ou escrito cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas

h	B3.5. Observación reflexión e explicación dos cambios que afectan o significado das palabras: causas e mecanismos. Metáfora, metonimia, palabras tabú e eufemismos.	B3.4. Recoñecer os cambios de significado que afectan a palabra no texto: metáfora, metonimia, palabras tabú e eufemismos.	LCLB3.4.1. Recoñece e explica o uso metafórico e metonímico das palabras nunha frase ou nun texto oral ou escrito.	CCEC	EOE CL	1		LCLB3.4.1. Recoñece e explica o uso metafórico e metonímico das palabras nunha frase ou nun texto oral ou escrito nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
n			LCLB3.4.2. Recoñece e explica os fenómenos contextuais que afectan o significado global das palabras: tabú e eufemismo.	CCEC	EOE CL	1		LCLB3.4.2. Recoñece e explica os fenómenos contextuais que afectan o significado global das palabras: tabú e eufemismo nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas

h	B3.6. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e referencia interna dos principais mecanismos gramaticais como léxicos.	B3.5. Identificar os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos recoñecendo a súa función na organización do contido do discurso.	LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), e valora a súa función na organización do contido do texto.	CCL	EOE CL	2		LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), e valora a súa función na organización do contido do texto nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
a	B3.7. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e a subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.	B3.6. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe.	LCLB3.6.1. Explica a diferenza significativa que implica o uso dos modos verbais.	CCL	EOE CL	1		LCLB3.6.1. Explica a diferenza significativa que implica o uso dos tempos e modos verbais nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
h									
i	B3.8. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.7. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións e presentes curriculares, nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais).	LCLB3.7.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL	CL EOE CA ECC	2		LCLB3.7.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
l									
a	B3.9. Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito personal, social e mediático.	B3.8. Recoñecer e valorar a diversidade lingüística con especial atención a galega.	LCLB3.8.1. Coñece e valora a diversidade lingüística de Galicia.	CSC	EOE CL	1		LCLB3.8.1. Coñece e valora a diversidade lingüística de Galicia nunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Exercicios escritos Probas escritas
h									
i									
ñ									
o									

g	<p>B3.10. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.</p>	<p>B3.9. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.</p>	<p>LCLB3.9.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.</p>	CAA	EOE CL	1	<p>LCLB3.9.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase E exercicios orais e escritos Probas escritas</p>
h								

Lingua Castelá e Literatura. 2º de ESO

Bloque 4. Educación literaria								
h	<p>B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>		<p>LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.</p>	CCL	CL EOE	3		<p>Nota de clase E exercicios orais e escritos Probas escritas</p>
l								
n								
c								
h	<p>B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>B4.2. Promover a reflexión sobre a literatura e o resto das artes (música, pintura, cine, etc.), como expresión do sentimento humano, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación entre diversas manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.).</p>	CCEC	CL EOE CA	3	<p>LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación entre diversas manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Nota de clase E exercicios orais e escritos Probas escritas</p>
l								
n								
c								
h	<p>B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>B4.3. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de pracer, como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e de diversión que permite</p>	<p>LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo de diversos períodos histórico-literarios ata a actualidade.</p>	CAA	CL EOE	3	<p>LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo de diversos períodos histórico-literarios ata a actualidade cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Nota de clase E exercicios orais e escritos Probas escritas</p>
l								
n								
c								
h								

• I	• mundo, para lograr desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	• explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios.	• LCLB4.3.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	• CSC						
• n										
• c			• LCLB4.3.2. Le en voz alta modulando, adecuando a voz apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal.	• CCL	CL EOE	• 2				Nota de clase Exercicios orais Probas orais
• h	• B4.2. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.	• B4.4. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	• LCLB4.4.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	• CCL	CL EOE	• 3				Nota de clase Exercicios escritos Probas escritas
• I				CCEC						
• n			• LCLB4.4.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	• CAA	CL EOE	• 1				Nota de clase Exercicios escritos Probas escritas

4.3. LINGUA CASTELÁ 3º ESO:

3º de

ESO	Lingua Castelá e Literatura. 3º de ESO								
				Competencias clave	Elementos transversais	Temporalización (sesións)	Unidades	Grao mínimo de consecución	Instrumentos e procedementos de avaliación
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe						
	Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar								
• h	• B1.1. Comprensión, interpretación e valoración da relación entre textos co	• B1.1. Escoitar de xeito activo e comprender, interpretar e valorar	• LCLB1.1.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia verbal.	• CCL	• EOE • TIC	• 1	Todas	• LCLB1.1.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais

	social. de uso: persoal, textos orais propios	LCLB1.1.2. CSC	EOE	1	1-2-3-4-5	LCLB1.1.2. Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación, distinguindo a información da persuasión na publicidade e a información da opinión en noticias, reportaxes, etc., identificando as estratexias de enfatización e de expansión cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais		
m	educativo ou escolar, e dos ámbitos persoal, educativo ou escolar, e social.	Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación, distinguindo a información da persuasión na publicidade e a información da opinión en noticias, reportaxes, etc., identificando as estratexias de enfatización e de expansión.	CA TIC						
		LCLB1.1.3. Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente.	CCL	EOE	1	Todas	LCLB1.1.3. Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente.	Notas de clase Actividades orais Probas orais	
h	B1.2. Comprensión e interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: narrativos, instrutivos, argumentativos.	B1.2. Escotar de xeito activo e valorar textos orais de diferente tipo.	LCLB1.2.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia verbal.	CCL	EOE	1	Todas	LCLB1.2.1. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia verbal cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
m		LCLB1.2.2. Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos e instrutivos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.	CCL	EOE	1	6-7-8	LCLB1.2.2. Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos e instrutivos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais	
h	B1.3. Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido global dos debates, os coloquios e as conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a, e aplicación das normas básicas que os regulan.	B1.3. Escotar de xeito activo e comprender o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os intercambios comunicativos espontáneos.	LCLB1.3.1. Escóitase e observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os intercambios comunicativos espontáneos.	CSC	EOE CA TIC	1	3	LCLB1.3.1. Escóitase e observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e os intercambios comunicativos formais e os intercambios comunicativos espontáneos cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
m		LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais.	CCL	EOE	1	2	LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión dos contidos cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais	
h	B1.4. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.	B1.4. Recoñecer e avaliar progresivamente a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais.	LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión dos contidos.	CCL	EOE	1	2	LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión dos contidos cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais

		propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e elementos verbais (acenos, movementos, ollada, etc.).	LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	CD	EOE CA	1	Todas	LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
g	B1.5. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas formais e informais, avaliación progresiva.	B1. Aprender a falar en situacións informais, de forma individual ou en grupo	LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais.	CCL	EOE	2	Todas	LCLB1.5.1. Realiza presentacións orais cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
h			LCLB1.5.2. Organiza o contido e elabora guións previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central e o momento en que vai ser presentada ao seu auditorio, así como as ideas secundarias e os exemplos que van apoiar o seu desenvolvemento.	CCL	EOE CA CL	1	Todas	LCLB1.5.2. Organiza o contido e elabora guións previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central e o momento en que vai ser presentada ao seu auditorio, así como as ideas secundarias e os exemplos que van apoiar o seu desenvolvemento cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.5.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	CCL	EOE	1	Todas	LCLB1.5.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	CCL	EOE	1	Todas	LCLB1.5.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.5.5. Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas discursivas.	CAA	EOE	1	Todas	LCLB1.5.5. Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas discursivas cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
a	B1.6. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción e intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais.	B1.6. Participar e avaliar a intervención en debates e coloquios escolares espontáneos.	LCLB1.6.1. Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción, intervención e cortesía que os regulan, manifestando as súas opinións e respectando as opinións das demais persoas.	CSC	EOE ECC	1	1-2-3-4	LCLB1.6.1. Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción, intervención e cortesía que os regulan, manifestando as súas opinións e respectando as opinións das demais persoas cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
d			LCLB1.6.2. Avalía as intervencións propias e alleas.	CCL	EOE	1	Todas	LCLB1.6.2. Avalía as intervencións propias e alleas cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir									
b	B2.1. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias necesarias para a comprensión de textos escritos.	B2.1. Aplicar as estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos.	LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto.	CCL	CL	1	Todas	LCLB2.1.1. Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Actividades escritas Probas escritas
h			LCLB2.1.2. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	CCL	CL	1	Todas	LCLB2.1.2. Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.1.3. Avalía o seu proceso de comprensión de lectura usando fichas sinxelas de autoavaliación.	CAA	CL	2	Todas	LCLB2.1.3. Avalía o seu proceso de comprensión de lectura usando fichas sinxelas de autoavaliación cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

h	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Ler e comprender, interpretar e valorar textos en diferentes formatos e soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.1. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal e familiar, educativo ou escolar, e social (medios de comunicación), identificando a tipoloxía textual seleccionada, a organización do contido, as marcas lingüísticas e o formato utilizado. 	CCL	CL	2	1-2-3-4-5-6	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.1. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal e familiar, educativo ou escolar, e social (medios de comunicación), identificando a tipoloxía textual seleccionada, a organización do contido, as marcas lingüísticas e o formato utilizado cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e Probas escritas
I			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.2. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, e argumentativos e dialogados identificando a tipoloxía textual seleccionada, as marcas lingüísticas e a organización do contido. 	CCEC	CL EOE	2	6-7-8	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.2.2. Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados identificando a tipoloxía textual seleccionada, as marcas lingüísticas e a organización do contido cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e Probas escritas
a	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando razoadamente as ideas e expóndoas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Manifestar unha actitude crítica ante a lectura de calquera tipo de textos a través dunha lectura reflexiva que permita identificar posturas de acordo ou desacordo, a respecto en todo momento as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	CCL	CL EOE	1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e Probas escritas
c	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando razoadamente as ideas e expóndoas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Manifestar unha actitude crítica ante a lectura de calquera tipo de textos a través dunha lectura reflexiva que permita identificar posturas de acordo ou desacordo, a respecto en todo momento as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	CCL	CL EOE	1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e Probas escritas
h			<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas. 	CSC	EOE	1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e orais e Probas escritas
b	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Procurar manexar información, na biblioteca e noutras fontes, en papel ou dixital, para integrala nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos. 	CD	CL EOE	1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e orais e Probas escritas
e									
h									
e	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.1. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación), e avalía a súa propia produción escrita ou a dos seus compañeiros e das súas compañeiras. 	CAA	CL EOE	1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB2.5.1. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación), e avalía a súa propia produción escrita ou a dos seus compañeiros e das súas compañeiras cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase e Actividades escritas e Probas escritas
g									

h			LCLB2.5.2. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita e axustándose ás normas ortográficas e gramaticais que permiten unha comunicación fluída.	CCL	CL EOE	2	Todas	LCLB2.5.2. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita e axustándose ás normas ortográficas e gramaticais que permiten unha comunicación fluída cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
g	B2.6. Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, educativo ou escolar, e social.	B2.6. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso.	LCLB2.6.1. Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos de argumento, imitando textos modelo.	CCL	CL EOE	2	8	LCLB2.6.1. Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos de argumento, imitando textos modelo cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h	B2.7. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados.		LCLB2.6.2. Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións.	CCL	CL EOE CA	2	Todas	LCLB2.6.2. Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas e orais Probas escritas Probas orais
i			LCLB2.6.3. Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información e integrándoa en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente, evitando parafrasear o texto resumido.	CAA	CL EOE	2	Todas	LCLB2.6.3. Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información e integrándoa en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente, evitando parafrasear o texto resumido.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
g	B2.8. Interese crecente pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe e como xeito de comunicar sentimentos, experiencias, coñecementos e emocións.	B2.7. Valorar a importancia da escritura como ferramenta de adquisición das aprendizaxes e como estímulo de desenvolvemento persoal.	LCLB2.7.1. Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento.	CMCCT	CL EOE	2	Todas	LCLB2.7.1. Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h			LCLB2.7.2. Utiliza os seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión.	CCL	CL EOE	1	Todas	LCLB2.7.2. Utiliza os seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i			LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a escritura.	CCEC	CL EOE	1	Todas	LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a escritura cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	CD	CL EOE TIC CA	1		LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CSC					
Bloque 3. Coñecemento da lingua									

b	<p>B3.1. Reconhecimento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción interxección.</p>	<p>B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais escritos, e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos, utilizando a terminoloxía gramatical necesaria para a explicación dos usos da lingua.</p>	<p>LCLB3.1.1. Reconece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos.</p>	CCL	EOE CL	1	3-4	<p>LCLB3.1.1. Reconece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
h	<p>B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.</p>	<p>B3.2. Recoñecer e analizar a estrutura das palabras pertencentes ás diferentes categorías gramaticais, distinguindo as flexivas das non flexivas.</p>	<p>LCLB3.1.2. Reconece e corrixir erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais.</p>	CCL	EOE CL CA	1	Todas	<p>LCLB3.1.2. Reconece e corrixir erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
h	<p>B3.3. Reconhecimento, uso e explicación dos elementos constitutivos da palabra. Procedementos para formar palabras.</p>	<p>B3.2. Recoñecer e analizar a estrutura das palabras pertencentes ás diferentes categorías gramaticais, distinguindo as flexivas das non flexivas.</p>	<p>LCLB3.2.1. Reconece e explica os elementos constitutivos da palabra (raíz e afixos), e aplica este coñecemento á comprensión de textos escritos e ao enriquecemento do seu vocabulario activo.</p>	CCL	EOE CL	1	1-2	<p>LCLB3.2.1. Reconece e explica os elementos constitutivos da palabra (raíz e afixos), e aplica este coñecemento á comprensión de textos escritos e ao enriquecemento do seu vocabulario activo cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
			<p>LCLB3.2.2. Explica os procedementos de formación de palabras, distinguindo as compostas, as derivadas, as siglas e os acrónimos.</p>	CCL	EOE CL	2	1-2-3-4	<p>LCLB3.3.1. Identifica grupos de palabras en frases e textos, diferenciando a palabra nuclear do resto de palabras que o forman, e explica o seu funcionamento no marco da oración simple cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
h	<p>B3.4. Reconhecimento, identificación e explicación do uso dos grupos de palabras (nominal, adxectivo, adverbial) e das relacións que se establecen entre os elementos que os conforman no marco da oración simple.</p>	<p>B3.3. Observar e recoñecer e explicar os usos dos grupos nominais, adxectivos, verbais, preposicionais, adverbiais dentro do marco da oración simple.</p>	<p>LCLB3.3.1. Identifica os grupos de palabras en frases e textos, diferenciando a palabra nuclear do resto de palabras que o forman, e explica o seu funcionamento no marco da oración simple.</p>	CCL	EOE CL	2	3	<p>LCLB3.3.1. Identifica grupos de palabras en frases e textos, diferenciando a palabra nuclear do resto de palabras que o forman, e explica o seu funcionamento no marco da oración simple cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
			<p>LCLB3.3.2. Reconece e explica nos textos o funcionamento sintáctico do verbo a partir do seu significado, distinguindo os grupos de palabras que poden funcionar como complementos verbais argumentais e adxuntos.</p>	CCL	EOE CL	2	Todas	<p>LCLB3.3.2. Reconece e explica nos textos o funcionamento sintáctico do verbo a partir do seu significado, distinguindo os grupos de palabras que poden funcionar como complementos verbais argumentais e adxuntos cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
h	<p>B3.5. Reconhecimento, uso e explicación dos elementos constitutivos da oración simple: suxeito e predicado. Oracións impersonais, activas e pasivas.</p>	<p>B3.4. Recoñecer e explicar os elementos constitutivos da oración simple.</p>	<p>LCLB3.4.1. Reconece e explica nos textos os elementos constitutivos da oración simple, diferenciando suxeito e predicado e interpretando a presenza ou ausencia do suxeito como unha marca da actitude, obxectiva ou subjectiva, do emisor.</p>	CCL	EOE CL	2	4-5-6-7	<p>LCLB3.4.1. Reconece e explica nos textos os elementos constitutivos da oración simple, diferenciando suxeito e predicado e interpretando a presenza ou ausencia do suxeito como unha marca da actitude, obxectiva ou subjectiva, do emisor cuns erros non superiores ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>

			<p>LCLB3.4.2. Transforma oracións activas en pasivas e viceversa, e explica os papeis semánticos do suxeito (axente, paciente e causa).</p> <p>LCLB3.4.3. Amplia oracións nun texto usando diferentes grupos de palabras, utilizando os nexos adecuados e creando oracións novas con sentido completo.</p>	CAA	EOE CL	1	7	<p>LCLB3.4.2. Transforma oracións activas en pasivas e viceversa, e explica os papeis semánticos do suxeito (axente, paciente e causa) cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL	EOE CL	1	8	<p>LCLB3.4.3. Amplia oracións nun texto usando diferentes grupos de palabras, utilizando os nexos adecuados e creando oracións novas con sentido completo cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
a	<p>B3.6. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.</p>	<p>B3.5. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do contido do discurso.</p>	<p>LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.</p>	CCL	EOE CL	1	2-8	<p>LCLB3.5.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
a	<p>B3.7. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e a subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.</p>	<p>B3.6. Identificar a intención da comunicación oral ou escrita.</p>	<p>LCLB3.6.1. Identifica e usa en textos orais ou escritos as formas lingüísticas que fan referencia ao emisor e ao receptor ou á audiencia (persoa gramatical, uso de pronomes, suxeito axente ou paciente, oracións impersoais, etc.).</p>	CCL	EOE CL	1	Todas	<p>LCLB3.6.1. Identifica e usa en textos orais ou escritos as formas lingüísticas que fan referencia ao emisor e ao receptor ou á audiencia (persoa gramatical, uso de pronomes, suxeito axente ou paciente, oracións impersoais, etc.) cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas e orais Probas escritas
h									
a	<p>B3.8. Explicación progresiva da coherencia do discurso, tendo en conta as relacións gramaticais e léxicas que se establecen no interior do texto e a súa relación co contexto.</p>	<p>B3.7. Interpretar adecuadamente discursos orais e escritos tendo en conta os elementos lingüísticos, as relacións gramaticais e léxicas, a estrutura e a disposición dos contidos en función da intención comunicativa.</p>	<p>LCLB3.7.1. Recoñece a coherencia dun discurso atendendo á intención comunicativa do emisor, identificando a estrutura e a disposición de contidos.</p>	CCL	CL EOE	1	Todas	<p>LCLB3.7.1. Recoñece a coherencia dun discurso atendendo á intención comunicativa do emisor, identificando a estrutura e a disposición de contidos cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									
a	<p>B3.9. Coñecemento das orixes históricas da realidade plurilingüe de España, e valoración como fonte de enriquecemento persoal e como mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.</p>	<p>B3.8. Coñecer a realidade plurilingüe de España, e a súa distribución xeográfica das súas linguas e dialectos, as súas orixes históricas e os seus trazos diferenciais.</p>	<p>LCLB3.8.1. Localiza nun mapa as linguas de España e explica algunhas das súas características diferenciais, comparando varios textos, recoñecendo as súas orixes históricas e describe algún dos seus trazos diferenciais.</p>	CSC	CL EOE ECC	1	1	<p>LCLB3.8.1. Localiza nun mapa as linguas de España e explica algunhas das súas características diferenciais, comparando varios textos, recoñecendo as súas orixes históricas e describe algún dos seus trazos diferenciais cuns erros non superiores ao 50% .</p>	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									

i			LCLB3.8.2. Recoñece as variedades xeográficas do castelán dentro e fóra de España.	CSC	CL EOE ECC	1	1	LCLB3.8.2. Recoñece as variedades xeográficas do castelán dentro e fóra de España cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i	B3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	LCLB3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL	CL EOE CA TIC	1	Todas	LCLB3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i				CAA					
g	B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCLB3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión dos textos traballados en calquera das outras.	CAA	CL EOE	1	Todas	LCLB3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras cuns erros non superiores ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									
Bloque 4. Educación literaria									

<p>• B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>• B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil, delectura próxima aos propios gustos e ás afeccións, amosando interese pola lectura.</p> <p>LCLB4.1.1. Valora algunhas das obras da literatura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.</p>	<p>• CCL</p>	<p>CL EOE</p>	<p>3</p>	<p>Todas</p>	<p>algunhas das obras</p> <p>• LCLB4.1.1. Val o lectura libre, resucontido, explicando os as que máis chamaron a e o que a atención lectura achegou como pexperien cuns erros cia superiores 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
<p>• B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.</p>	<p>• B4.2. Favorecer a comprensión de obras literarias da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás</p> <p>LCLB4.2.1. Desenvolve a formación da personalidade literaria, progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como finalidade o pracer pola lectura.</p>	<p>• CCEC</p>	<p>CL EOE</p>	<p>1</p>	<p>Todas</p>	<p>LCLB4.2.1. Desenvolve progresivamente o seu estético propio perseguindo criterio finalidade o prace como pola lectura no única superiores ao 50 cuns erros</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
<p>• B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da</p>	<p>• CSC</p>	<p>CL EOE</p>	<p>2</p>	<p>11-12-13-14</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>

literatura xuvenil,

co
m
o
fo
nt
e
de
pr
ac
er
,
de
en
riq
ue
ce
m
en
to
pe
rs
oa
l
e
de
co
fie
ce
m
en
to
do
m
un
do

para lograr
desenvolvimento dos
seus propios gustos e
intereses literarios, e a
súa autonomía de

3
7

	lectura.	expresión do sentimento humano, analizando e relacionando obras literarias, musicais e arquitectónicas, personaxes, temas, etc. de todas as épocas.	que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve.				pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve cuns erros non superiores ao 50% .	
I n c	B4.1. Lectura libre de			CCL	CL	1	Todas	Notas de clase
h	obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.				EOE			Actividades orais Probas orais
I n c			LCLB4.4.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.					
I n c				CSC	CL EOE ECC	1	Todas	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
		B4.4. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios.	LCLB4.4.2. Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polo alumnado, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.	CSIEE				non superiores ao 50% .
h	B4.2. Aproximación aos xéneros literarios e ás obras máis representativas da literatura española da Idade Media ao Século de Ouro a través da lectura e explicación de	B4.5. Comprender textos literarios representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro recoñecendo a intención do/da autor/a, relacionando o seu		GCL	CL EOE ECC	3	9-10	Notas de clase Actividades escritas e orais Probas escritas
			LCLB4.5.1. Le e comprende unha selección de textos literarios, en					

	fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	contido e a súa forma cos contextos socioculturais e literarios da época, identificando o tema, recoñecendo a evolución dalgúns tópicos e formas literarias, e expresando esa relación con xuízos	versión orixinal ou adaptados, e representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.					<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.5.1. Le e comprende unha selección de textos literarios, en versión orixinal ou adaptados, e representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria cuns erros non superiores ao 50% . 	
• I									
• n									
• c		persoais razoados.	• LCLB4.5.2. Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	CCEC	CL	• 1	Todas	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.5.2. Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados cuns erros non superiores ao 50% . 	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
• h	• B4.3. Redacción de textos	• B4.6. Redactar		• CCEC	CL	• 1	9-10-11-12-		Notas de clase
	de intención literaria a partir da lectura de textos, utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.	textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa. 		EOE		13-14		Actividades escritas Probas escritas
• I									
• n								<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa cuns erros non superiores ao 50% . 	
				• CAA	CL	EOE	• 1	Todas	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
• e	• B4.4. Consulta e utilización de fontes variados recursos de información para realización de traballos.	• B4.7. Consultar e citar adecuadamente fontes de información variadas, para realizar un traballo educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos. LCLB4.7.1. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias estudadas, expresándose con rigor, claridade e coherencia. 	• CSIEE	CL	EOE	• 1	9-10-11-12-13-14	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
								<ul style="list-style-type: none"> LCLB4.6.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos cuns erros non superiores ao 50% . LCLB4.7.1. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias estudadas, expresándose con rigor, claridade e coherencia cuns erros non superiores ao 50% . 	

3
9

N o t a c i o n									
	información da p r o								

coñecemento para a

realización dos seus traballos educativos.

4.4. LINGUA CASTELÁ 4º ESO:

4º de ESO									
Lingua Castelá e Literatura. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Elementos transversais	Temporalización (sesións)	Unidades	Grao mínimo de consecución	Instrumentos e procedementos de avaliación
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar						19			
h	B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo, social e laboral.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo ou escolar e social.	LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo e laboral, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante.	CCL	EOE			LCLB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo e laboral, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
m			LCLB1.1.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	CCL	EOE			LCLB1.1.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.1.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas.	CCL	EOE			LCLB1.1.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.1.4. Distingue as partes en que se estruturan as mensaxes orais e a relación entre discurso e contexto.	CCL	EOE			LCLB1.1.4. Distingue as partes en que se estruturan as mensaxes orais e a relación entre discurso e contexto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.1.5. Distingue entre información e opinión en mensaxes procedentes dos medios de comunicación, e entre información e persuasión en mensaxes publicitarias orais, identificando as estratexias de enfatización e expansión.	CSC	EOE CA			LCLB1.1.5. Distingue entre información e opinión en mensaxes procedentes dos medios de comunicación, e entre información e persuasión en mensaxes publicitarias orais, identificando as estratexias de enfatización e expansión cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.1.6. Segue e interpreta instrucións orais.	CCL	EOE				Notas de clase Actividades orais Probas orais

h	B1.2. Comprensión e interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos. Diálogo.	B1.2. Comprender e valorar textos orais de diferente tipo.	LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, identificando a estrutura e a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/dá falante.	CCL	EOE		LCLB1.2.1. Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descriptiva, instrutiva, expositiva e argumentativa identificando a estrutura e a información relevante antes de recoñecendo a intención comunicativa do/dá falante cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
m			LCLB1.2.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	CCL	EOE		LCLB1.2.2. Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.2.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas.	CAA	EOE		LCLB1.2.3. Retén información relevante e extrae informacións concretas cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.2.4. Interpreta e valorala aspectos concretos do contido de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.	CAA	EOE		LCLB1.2.4. Interpreta e valorala aspectos concretos do contido de textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular. cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.2.5. Utiliza progresivamente instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, busca en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.).	CD	EOE CL		LCLB1.2.5. Utiliza progresivamente instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, busca en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc.) cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.2.6. Resume textos narrativos, descriptivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen loxicamente e semanticamente.	CAA	EOE		LCLB1.2.6. Resume textos narrativos, descriptivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen loxicamente e semanticamente cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
h	B1.3. Observación e comprensión do sentido global de debates, coloquios, entrevistas e conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a e aplicación das normas básicas que regulan a comunicación.	B1.3. Comprender o sentido global e intención de textos orais.	LCLB1.3.1. Escolta e observa e interpreta o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os espontáneos.	CSC	EOE ECC		LCLB1.3.1. Escolta, observa e interpreta o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información relevante antes de recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os espontáneos.	
			LCLB1.3.2. Recoñece e explica as características da linguaxe e conversacional (cooperación, espontaneidade, economía e subxectividade) nas conversas espontáneas.	CCL	EOE		LCLB1.3.2. Recoñece e explica as características da linguaxe e conversacional (cooperación, espontaneidade, economía e subxectividade) nas conversas espontáneas cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais

			LCLB1.3.3. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate, coloquio ou conversa espontánea tendo en conta o ton empregado, a linguaxe e que utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas.	CCCL	EOE			LCLB1.3.3. Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate, coloquio ou conversa espontánea tendo en conta o ton empregado, a linguaxe e que utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.3.4. Identifica propósito, a tese e os argumentos das persoas participantes en debates, faladoiros e entrevistas procedentes dos medios de comunicación audiovisual, valorando de forma crítica aspectos concretos da súa forma e o seu contido.	CCCL	EOE CA			LCLB1.3.4. Identifica o propósito, a tese e os argumentos das persoas participantes en debates, faladoiros e entrevistas procedentes dos medios de comunicación audiovisual, valorando de forma crítica aspectos concretos da súa forma e o seu contido cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.3.5. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral.	CCSC	EOE ECC			LCLB1.3.5. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais

a	B1.4. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais.	B1.4. Recoñecer e interpretar progresivamente as producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e elementos verbais (xestos, movementos, ollada, etc.).	LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais e valora a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.	CCCL	EOE			LCLB1.4.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais e valora a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
d			LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre, volume, etc.) a ollada, a colocación, a linguaxe corporal, a xestión de tempos e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	CCL	EOE			LCLB1.4.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre, volume, etc.) a ollada, a colocación, a linguaxe corporal, a xestión de tempos e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
h			LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas.	CAA	EOE			LCLB1.4.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
a	B1.5. Valoración da lingua oral como instrumento de aprendizaxe, medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para regular a conduta.	B1.5. Valorar a lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para regular a conduta.	LCLB1.5.1. Utiliza e valora a lingua como un medio para adquirir, procesar e transmitir novos coñecementos, ideas e sentimentos, e para regular a conduta.	CCCL	EOE			LCLB1.5.1. Utiliza e valora a lingua como un medio para adquirir, procesar e transmitir novos coñecementos, ideas e sentimentos, e para regular a conduta cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
d									
h									

g	B1.6. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público e dos instrumentos de autoavaliación en prácticas orais formais ou informais.	B1.6. Aprender a falar en público en situacións formais ou informais, de xeito individual ou en grupo.	LCLB1.6.1. Realiza presentacións orais de forma individual ou en grupo, planificando o proceso de oralidade, organizando o contido, consultando fontes de información diversas, xestionando o tempo e transmitindo a información de xeito coherente, aproveitando vídeos, gravacións ou outros soportes dixitais.	CD	EOE CA TIC			LCLB1.6.1. Realiza presentacións orais de forma individual ou en grupo, planificando o proceso de oralidade, organizando o contido, consultando fontes de información diversas, xestionando o tempo e transmitindo a información de xeito coherente, aproveitando vídeos, gravacións ou outros soportes dixitais cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
h			LCLB1.6.2. Realiza intervencións non planificadas, dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	CCL	EOE			LCLB1.6.2. Realiza intervencións non planificadas, dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.6.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	CCL	EOE			LCLB1.6.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.6.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	CCL	EOE			LCLB1.6.4. Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.6.5. Resume oralmente exposicións, argumentacións, intervencións públicas, etc., recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente.	CAA	EOE			LCLB1.6.5. Resume oralmente exposicións, argumentacións, intervencións públicas, etc., recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB1.6.6. Aplica os coñecementos gramaticais á avaliación e á mellora da expresión oral, recoñecendo en exposicións orais propias ou alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, impropiedades léxicas, pobreza e repetición de conectores etc.).	CCL	EOE			LCLB1.6.6. Aplica os coñecementos gramaticais á avaliación e á mellora da expresión oral, recoñecendo en exposicións orais propias ou alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, impropiedades léxicas, pobreza e repetición de conectores etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
a	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas de cortesía da comunicación oral que regulan as conversacións espontáneas e outras prácticas discursivas orais propias dos medios de comunicación. Debate.	B1.7. Coñecer, comparar, usar e valorar as normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas, e nas prácticas discursivas orais propias dos medios de comunicación.	LCLB1.7.1. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	CCL	EOE			LCLB1.7.1. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
c			LCLB1.7.2. Analiza criticamente debates e faladoiros procedentes dos medios de comunicación, recoñecendo neles a validez dos argumentos e valorando criticamente a súa forma e o seu contido.	CCL	EOE			LCLB1.7.2. Analiza criticamente debates e faladoiros procedentes dos medios de comunicación, recoñecendo neles a validez dos argumentos e valorando criticamente a súa forma e o seu contido.	Notas de clase Actividades orais Probas orais
d			LCLB1.7.3. Participa activamente nos debates escolares, respectando as regras de intervención, interacción e cortesía que os regulan, utilizando unha linguaxe non discriminatoria.	CSC	EOE ECC			LCLB1.7.3. Participa activamente nos debates escolares, respectando as regras de intervención, interacción e cortesía que os regulan, utilizando unha linguaxe non discriminatoria cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
h									

a	B1.8. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	B1.8. LCLB1.8.1. Dramatiza e reproducir situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	CCEC	EOE			LCLB1.8.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
d		potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal, e a representación de realidades, sentimentos e emocións.						
h								
m								
	Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir	B2.1. Aplicar LCLB2.1.1. Comprende	CCL	CL	19		LCLB2.1.1. Comprende tex	Notas de clase Actividades escritas
g	uso progresivo de técnicas e estratexias de comprensión escrita.	diferentes estratexias de lectura comprensiva e crítica de textos	textos de diversa índole en práctica de diferentes estratexias de lectura e autoavaliación da súa propia comprensión en función do obxectivo e o tipo de texto, actualizando coñecementos previos, traballando os erros de comprensión e construíndo o significado global do texto.				tos de diversa índole en práctica de diferentes estratexias de lectura e autoavaliación da súa propia comprensión en función do obxectivo e o tipo de texto, actualizando coñecementos previos, traballando os erros de comprensión e construíndo o significado global do texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Probas escritas
h	B2.2. Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.	LCLB2.1.2. Localiza e relaciona a secuencia das informacións explícitas dos textos.	CCL	CL			LCLB2.1.2. Localiza e relaciona a secuencia das informacións explícitas dos textos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i	B2.3. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instruídos, expositivos, argumentativos e dialogados.	LCLB2.1.3. Infírese a información relevante dos textos, identificando a idea principal e as secundarias, e establecendo relacións entre elas.	CMCCT	CL			LCLB2.1.3. Infírese a información relevante dos textos, identificando a idea principal e as secundarias, e establecendo relacións entre elas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
		LCLB2.1.4. Constrúe o significado global dun texto ou de frases do texto demostrando unha comprensión plena e detallada deste.	CCL	CL			LCLB2.1.4. Constrúe o significado global dun texto ou de frases do texto demostrando unha comprensión plena e detallada deste cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
		LCLB2.1.5. Fai conexións entre un texto e o seu contexto, integrándoo e avaliándoo criticamente, e realizando hipóteses sobre el.	CAA	CL			LCLB2.1.5. Fai conexións entre un texto e o seu contexto, integrándoo e avaliándoo criticamente, e realizando hipóteses sobre el cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
		LCLB2.1.6. Comprende o significado de palabras propias do nivel culto da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñecendo a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse con exactitude e precisión.	CCL	CL			LCLB2.1.6. Comprende o significado de palabras propias do nivel culto da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñecendo a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse con exactitude e precisión cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
	B2.1. Coñecemento e	B2.2. Ler, LCLB2.2.1. Recoñece e	CCL	CL			LCLB2.2.1. Recoñece e	Notas de clase Actividades escritas
b	uso progresivo de técnicas e estratexias de comprensión escrita.	comprender, interpretar e valorar textos escritos diferentes	expresa o tema, as ideas principais, a estrutura e a intención comunicativa dos textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral, e de relacións con organizacións, identificando a tipoloxía textual seleccionada (narración, exposición, etc.), a organización do contido e o formato utilizado.				expresa o tema, as ideas principais, a estrutura e a intención comunicativa dos textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral, e de relacións con organizacións, identificando a tipoloxía textual seleccionada (narración, exposición, etc.), a organización do contido e o formato utilizado cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Probas escritas

		soportes e formatos.							
e	B2.2. Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.		LCLB2.2.2. Identifica os trazos diferenciais dos xéneros xornalísticos informativos e de opinión (noticias, reportaxes, editoriais, artigos e columnas, cartas á dirección, comentarios e crítica).	CSC	CL			LCLB2.2.2. Identifica os trazos diferenciais dos xéneros xornalísticos informativos e de opinión (noticias, reportaxes, editoriais, artigos e columnas, cartas á dirección, comentarios e crítica) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h	B2.3. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.		LCLB2.2.3. Comprende e explica os elementos verbais e os non verbais, e a intención comunicativa dun texto publicitario procedente dos medios de comunicación.	CCL	CL			LCLB2.2.3. Comprende e explica os elementos verbais e os non verbais, e a intención comunicativa dun texto publicitario procedente dos medios de comunicación cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i			LCLB2.2.4. Localiza informacións explícitas nun texto e relaciónas entre si e co contexto, secuencias e deduce informacións implícitas.	CCL	CL			LCLB2.2.4. Localiza informacións explícitas nun texto e relaciónas entre si e co contexto, secuencias e deduce informacións implícitas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.2.5. Interpreta o sentido de palabras, expresións, frases ou pequenos fragmentos extraídos dun texto en función do seu sentido global.	CCL	CL			LCLB2.2.5. Interpreta o sentido de palabras, expresións, frases ou pequenos fragmentos extraídos dun texto en función do seu sentido global cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.2.6. Interpreta, explica e deduce a información dada en esquemas, mapas conceptuais, diagramas, gráficas, fotografías, etc.	CAA	CL CA			LCLB2.2.6. Interpreta, explica e deduce a información dada en esquemas, mapas conceptuais, diagramas, gráficas, fotografías, etc. cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CMCCT					
g	B2.4. Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura.	B2.3. Manifestar a actitude de acordo e desacordo calquera tipo de textos ou obras literarias a través dunha lectura reflexiva que permita identificar posturas de acordo ou desacordo, respectando sempre opinións demais.	LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	CCL	CL EOE			LCLB2.3.1. Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h			LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	CAA	CL EOE			LCLB2.3.2. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
			LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas.	CSC	EOE ECC			LCLB2.3.3. Respecta as opinións das demais persoas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B2.5. Utilización progresivamente autónoma das bibliotecas e tecnoloxías da información e da comunicación como fontes de obtención de información.		B2.4. Seleccionar os coñecementos que se obtengan das bibliotecas ou de calquera outra fonte de información, impresa ou dixital, integrándoos nun proceso de aprendizaxe continua.	LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	CCL	CL EOE		LCLB2.4.1. Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

e										
h			LCLB2.4.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital, dicionarios de dúbida e irregularidades da lingua, etc.	CCL	CL TIC				LCLB2.4.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital, dicionarios de dúbida e irregularidades da lingua, etc. cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CD						
			LCLB2.4.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.	CCL	CL EOE				LCLB2.4.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CAA						
g	B2.6. Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión.	B2.5. Aplicación progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados.	LCLB2.5.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.).	CCL	CL CA				LCLB2.5.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
e	B2.7. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.		LCLB2.5.2. Redacta borradores de escritura.	CCL	CL				LCLB2.5.2. Redacta borradores de escritura cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
h				CAA						
i			LCLB2.5.3. Escribe textos en diferentes soportes usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas, e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL	CL EOE				LCLB2.5.3. Escribe textos en diferentes soportes usando o rexistro adecuado organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas, e respectando as normas gramaticais e ortográficas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.5.4. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas, estrutura, etc.) ou coa forma (puntuación, ortografía, gramática presentación).	CCL	CL EOE				LCLB2.5.4. Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas, estrutura, etc.) ou coa forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CAA						
			LCLB2.5.5. Avalía, utilizando guías, a súa propia produción escrita e a dos/das seus/súas compañeiros/as.	CAA	CL EOE				LCLB2.5.5. Avalía, utilizando guías, a súa propia produción escrita e a dos/das seus/súas compañeiros/as cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.5.6. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita.	CCL	CL EOE				LCLB2.5.6. Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita cunha porcentaxe de	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas

									erros non superior ao 50% .	
h	B2.8. Produción de textos escritos audiovisuais propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.	B2.6. de textos en co ámbito persoal, educativo, social e laboral.	LCLB2.6.1. Redacta con claridade e corrección textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.	CCL	CL EOE				LCLB2.6.1. Redacta con claridade e corrección textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i			LCLB2.6.2. Redacta con claridade e corrección textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, adecuándose aos trazos propios da tipoloxía seleccionada.	CCL	CL EOE				LCLB2.6.2. Redacta con claridade e corrección textos narrativos, descriptivos, instrutivos, expositivos e argumentativos, adecuándose aos trazos propios da tipoloxía seleccionada cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.6.3. Utiliza variados organizadores textuais nos seus escritos.	CCL	CL EOE				LCLB2.6.3. Utiliza variados organizadores textuais nos seus escritos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.6.4. Resume o contido de calquera tipo de texto, recollendo as ideas principais con coherencia e cohesión e expresándoas cun estilo propio, evitando reproducir literalmente as palabras do texto.	CAA	CL EOE				LCLB2.6.4. Resume o contido de calquera tipo de texto, recollendo as ideas principais con coherencia e cohesión e expresándoas cun estilo propio, evitando reproducir literalmente as palabras do texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.6.5. Realiza esquemas e mapas conceptuais que estruturen o contido dos textos traballados.	CAA	CL EOE CA				LCLB2.6.5. Realiza esquemas e mapas conceptuais que estruturen o contido dos textos traballados cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB2.6.6. Explica por escrito o significado dos elementos visuais que poidan aparecer nos textos (gráficas, imaxes, etc.).	CCL	CL EOE				LCLB2.6.6. Explica por escrito o significado dos elementos visuais que poidan aparecer nos textos (gráficas, imaxes, etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B2.9. Interese pola composición escrita como fonte de información, aprendizaxe e como instrumento de enriquecemento persoal e profesional.	B2.7. Valorar a importancia da lectura e a escritura como ferramentas de adquisición das aprendizaxes e como estímulo do desenvolvemento persoal.	LCLB2.7.1. Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento.	CCL	CL EOE				LCLB2.7.1. Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
c			LCLB2.7.2. Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión.	CCL	CL EOE				LCLB2.7.2. Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
g			LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a lectura e a escritura.	CCEC	CL EOE				LCLB2.7.3. Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a lectura e a escritura cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	
h			LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	CD	CL EOE CA				LCLB2.7.4. Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
Bloque 3. Coñecemento da lingua								19		

a	B3.1. Observación e reflexión e explicación dos valores ex presivos e do uso das categorías gramaticais, con especial atención aos tipos de determinantes e aos pronomes.	B3.1. Recoñecer e explicar os valores ex presivos que adquieren determinados pronomes en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen, con especial atención aos tipos de determinantes e aos pronomes.	LCLB3.1.1. Explica os valores ex presivos que adquieren algúns adxectivos, determinantes e pronomes en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	CCL	CL EOE			LCLB3.1.1. Explica os valores ex presivos que adquieren algúns adxectivos, determinantes e pronomes en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									
a	B3.2. Observación e reflexión e explicación dos valores ex presivos e do uso das formas verbais en diferentes intencións comunicativas.	B3.2. Recoñecer e explicar os valores ex presivos que adquieren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	LCLB3.2.1. Recoñece e explica os valores ex presivos que adquieren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	CCL	CL EOE			LCLB3.2.1. Recoñece e explica os valores ex presivos que adquieren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									
a	B3.3. Observación e reflexión e explicación do uso dos prefixos e sufixos recoñecendo os seus orixes e gregos.	B3.3. Recoñecer o significado dos principais prefixos e sufixos e as súas posibilidades de combinación para crear novas palabras.	LCLB3.3.1. Recoñece os procedementos para a formación de palabras novas e explica o valor significativo dos prefixos e dos sufixos e as súas posibilidades de combinación para crear novas palabras.	CCL	CL EOE			LCLB3.3.1. Recoñece os procedementos para a formación de palabras novas e explica o valor significativo dos prefixos e dos sufixos e as súas posibilidades de combinación para crear novas palabras cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	latina, explicando o significado que lle achegan á raíz léxica e a súa capacidade para a formación e creación de novas palabras.	novas palabras identificando os procedementos do latín e do grego.	LCLB3.3.2. Forma substantivos, adxectivos, verbos e advverbios a partir doutras categorías gramaticais, utilizando diversos procedementos lingüísticos.	CCL	CL EOE			LCLB3.3.2. Forma substantivos, adxectivos, verbos e advverbios a partir doutras categorías gramaticais, utilizando diversos procedementos lingüísticos cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h			LCLB3.3.3. Coñece o significado dos principais prefixos e sufixos de orixe gregolatina e utilízalos para deducir o significado de palabras descoñecidas.	CAA	CL EOE			LCLB3.3.3. Coñece o significado dos principais prefixos e sufixos de orixe gregolatina e utilízalos para deducir o significado de palabras descoñecidas cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
a	B3.4. Observación e reflexión e explicación dos niveis de significado das palabras e expresións no discurso oral ou escrito.	B3.4. Identificar os niveis de significado das palabras ou expresións en función da intención comunicativa do discurso oral ou escrito.	LCLB3.4.1. Explica todos os valores ex presivos das palabras que gardan relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	CCL	CL EOE			LCLB3.4.1. Explica todos os valores ex presivos das palabras que gardan relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h			LCLB3.4.2. Explica con precisión o significado de palabras, e usa a acepción adecuada en relación ao contexto en que aparecen.	CCL	CL EOE			LCLB3.4.2. Explica con precisión o significado de palabras, e usa a acepción adecuada en relación ao contexto en que aparecen cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B3.5. Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre a normativa e o uso non normativo das palabras e a interpretación das informacións lingüísticas que proporcionan os dicionarios da lingua (gramaticais, semánticas, rexistro e uso).	B3.5. Usar correctamente dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital para resolver as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresar na aprendizaxe autónoma.	LCLB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital, resolvendo eficazmente as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresando na aprendizaxe autónoma.	CD	CL EOE TIC			LCLB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital, resolvendo eficazmente as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresando na aprendizaxe autónoma cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h									
a	B3.6. Observación e reflexión e explicación dos límites sintácticos e semánticos da oración simple e composta, que relacionan os grupos desta e dos seus elementos constitutivos.	B3.6. Explicar e describir os trazos que determinan os límites oracionais para recoñecer a estrutura das oracións compostas.	LCLB3.6.1. Transforma e describe as oracións compostas, usando conectores e outros procedementos de substitución para evitar repeticións. LCLB3.6.2. Recoñece a palabra nuclear que organiza sintacticamente e semanticamente un enunciado, así como os elementos que se agrupan arredor dela.	CCL	CL EOE			LCLB3.6.1. Transforma e describe as oracións compostas, usando conectores e outros procedementos de substitución para evitar repeticións cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%. LCLB3.6.2. Recoñece a palabra nuclear que organiza sintacticamente e semanticamente un enunciado, así como os elementos que se agrupan arredor dela cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

			LCLB3.6.3. Reconece a equivalencia semántica e funcional entre o adxectivo, o substantivo e algúns advérbios con oracións de relativo, substantivas e advérbias respectivamente, transformando e ampliando adxectivos, substantivos e advérbios en oracións subordinadas e inseríndoas como constituintes doutra oración.	CCL	CL EOE		LCLB3.6.3. Reconece a equivalencia semántica e funcional entre o adxectivo, o substantivo e algúns advérbios con oracións de relativo, substantivas e advérbias respectivamente, transformando e ampliando adxectivos, substantivos e advérbios en oracións subordinadas e inseríndoas como constituintes doutra oración cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB3.6.4. Utiliza de forma autónoma textos da vida cotiá para a observación, reflexión e explicación sintáctica.	CCL	CL EOE		LCLB3.6.4. Utiliza de forma autónoma textos da vida cotiá para a observación, reflexión e explicación sintáctica cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B3.7. Coidado, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas na escritura para obter unha comunicación eficiente.	B3.7. Aplicar os coñecementos sobre a lingua para resolver problemas de comprensión e expresión escritos e orais e para a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alos.	LC LB3.7.1. Revísaos seus discursos orais e escritos aplicando correctamente as normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social para obter unha comunicación eficiente.	CCL	CL EOE		LC LB3.7.1. Revísaos seus discursos orais e escritos aplicando correctamente as normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social para obter unha comunicación eficiente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h								
b	B3.8. Observación e reflexión, explicación e uso dos trazos característicos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, con especial atención aos discursos expositivos e argumentativos.	B3.8. Identificar e explicar as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás estruturas expositivas e argumentativas, para utilizalas nas súas producións orais e escritas.	LC LB3.8.1. Identifica e explica as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás estruturas expositivas e argumentativas, e utilízalas nas propias producións orais e escritas.	CCL	CL EOE		LC LB3.8.1. Identifica e explica as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás estruturas expositivas e argumentativas, e utilízalas nas propias producións orais e escritas.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
g			LC LB3.8.2. Coida os elementos da situación comunicativa que determinan os usos lingüísticos (tema, propósito, destinatario, xénero textual, etc.).	C SC	CL EOE		LC LB3.8.2. Coida os elementos da situación comunicativa que determinan os usos lingüísticos (tema, propósito, destinatario, xénero textual, etc.) cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h				CCL				
			LC LB3.8.3. Describe os trazos lingüísticos máis sobresaíntes de textos expositivos e argumentativos, relacionándoos coa intención comunicativa e o contexto en que se producen.	CCL	CL EOE		LC LB3.8.3. Describe os trazos lingüísticos máis sobresaíntes de textos expositivos e argumentativos, relacionándoos coa intención comunicativa e o contexto en que se producen cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LC LB3.8.4. Reconece nun texto os procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade, e utilízalos nas producións propias.	CCL	CL EOE		LC LB3.8.4. Reconece nun texto os procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade, e utilízalos nas producións propias.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h	B3.9. Observación e reflexión e explicación do uso de conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais como léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).	B3.9. Reconecer en textos de diversa índole e usar nas producións orais e escritas os principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	LC LB3.9.1. Reconece e utiliza a substitución léxica como un procedemento de cohesión textual.	CCL	CL EOE		LC LB3.9.1. Reconece e utiliza a substitución léxica como un procedemento de cohesión textual cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LC LB3.9.2. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que proporcionan cohesión a un texto.	CCL	CL EOE		LC LB3.9.2. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que proporcionan cohesión a un texto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

a	B3.10. C oñecemento dos rexistros e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos	B3.10. Recoñecer e utilizar os rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais, valorando a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada momento.	LC LB3.10.1. Recoñecer os rexistros lingüísticos en textos orais ou escritos en función da intención comunicativa e do seu uso social.	CCL	CL EOE		LC LB3.10.1. Recoñecer os rexistros lingüísticos en textos orais ou escritos en función da intención comunicativa e do seu uso social cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b								
h	ámbitos sociais, e a valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado segundo as condicións da situación comunicativa.		LC LB3.10.2. Valorar a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada situación comunicativa e aplicalo nos seus discursos orais e escritos.	CSC	CL EOE		LC LB3.10.2. Valorar a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada situación comunicativa e aplicalo nos seus discursos orais e escritos cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
i	B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transv ersais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transv ersais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	LC LB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transv ersais evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorar as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL	CL EOE CA ECC		LC LB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transv ersais evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorar as competencias que posúe como persoa plurilingüe cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CA				
g	B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as coñecementos das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LC LB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de contexto, textual, pragmático e da palabra para desenvolver os cursos das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras cunhas porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	CAA			LC LB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de contexto, textual, pragmático e da palabra para desenvolver os cursos das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras cunhas porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h								

Bloque 4. Educación literaria				19				
h	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura x enil, como fonte de pracer, enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	B4.1. Favorecer a comprensión de obras literarias da literatura española e universal de todos os tempos e da literatura x enil.	LCLB4.1.1. Leer e comprender cun grado crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos e ás súas afeccións.	CCL	CL		LCLB4.1.1. Leer e comprender cun grado crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos e ás súas afeccións cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n			LCLB4.1.2. Valorar algunhas das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	CCEC	CL EOE		LCLB4.1.2. Valorar algunhas das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
c			LCLB4.1.3. Desenvolver e progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura.	CSIEE	CL EOE		LCLB4.1.3. Desenvolver e progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
h	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura x enil, como fonte de pracer, enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses	B4.2. Promover a reflexión sobre a conexión entre a literatura e o resto das artes.	LCLB4.2.1. Desenvolver e progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación existente entre manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.).	CCL	CL CA		LCLB4.2.1. Desenvolver e progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación existente entre manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.) cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

n	literarios, e a súa autonomía de lectura.	LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personax estipo, temas e formas ao longo dos diversos períodos histórico-literarios, ata a actualidade.	CCEC	CL EOE		LCLB4.2.2. Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personax estipo, temas e formas ao longo dos diversos períodos histórico-literarios, ata a actualidade cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
c		LCLB4.2.3. Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve.	CSC	CL EOE CA		LCLB4.2.3. Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura e do cinema, como fonte de pracer, enriquecemento persoal e coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	B4.3. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como acompañados/as, como fontes de coñecemento e instrumento de lectura e diversión que permite explorar diferentes mundos, reais ou imaxinarios.	LCLB4.3.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	CCL	CL EOE	LCLB4.3.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n			LCLB4.3.2. Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polos alumnos, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.	CSC	CL EOE ECC	LCLB4.3.2. Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polos alumnos, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n				CSIEE			
c			LCLB4.3.3. Le en voz alta, modulando e adecuando a voz apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal.	CCL	CL EOE	LCLB4.3.3. Le en voz alta, modulando e adecuando a voz apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
			LCLB4.3.4. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas.	CCEC	CL EOE	LCLB4.3.4. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
n	B4.2. Aproximación ás obras máis representativas da literatura española desde o século XVIII aos nosos días a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, obras completas. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.4. Comprender os textos literarios representativos desde o século XVIII aos nosos días, identificando o autor/a, o tema e os trazos propios do xénero e relacionando o seu contido co contexto sociocultural e literario da época, ou de outras épocas, e presando a relación con xuízos persoais razoados.	LCLB4.4.1. Le e comprende unha selección de textos literarios representativos da literatura desde o século XVIII aos nosos días, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.	CCL	CL EOE	LCLB4.4.1. Le e comprende unha selección de textos literarios representativos da literatura desde o século XVIII aos nosos días, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
c			LCLB4.4.2. Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/a autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	CAA	CL EOE	LCLB4.4.2. Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/a autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados cunha porcentaxe e de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n	B4.3. Redacción de textos de intención literaria a partir do século XX utilizando convencións formais do xénero seleccionado e con intención lúdica e creativa.	B4.5. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero e con intención lúdica e creativa.	LCLB4.5.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados, seguindo as convencións do xénero e con intención lúdica e creativa.	CCL	CL EOE	LCLB4.5.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados, seguindo as convencións do xénero e con intención lúdica e creativa cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

n			LCLB4.5.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	CAA	CL EOE			LCLB4.5.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
e	B4.4. Consulta de fontes de información variadas para a realización de traballos e a cita adecuada destas.	B4.6. Consultar e citar adecuadamente fontes de información variadas para realizar un traballo educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura adoptando un punto de vista crítico e persoal, utilizando tecnoloxías de información.	LCLB4.6.1. Consulta e cita adecuadamente varias fontes de información para desenvolver por escrito, con rigor, claridade e coherencia, un tema relacionado co currículo de Literatura.	CCL	CL EOE			LCLB4.6.1. Consulta e cita adecuadamente varias fontes de información para desenvolver por escrito, con rigor, claridade e coherencia, un tema relacionado co currículo de Literatura cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB4.6.2. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias, expresándose con rigor, claridade e coherencia.	CCL	CL EOE			LCLB4.6.2. Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias, expresándose con rigor, claridade e coherencia cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
			LCLB4.6.3. Utiliza recursos variados das tecnoloxías de información e da comunicación para a realización dos seus traballos educativos.	CD	CL EOE			LCLB4.6.3. Utiliza recursos variados das tecnoloxías de información e da comunicación para a realización dos seus traballos educativos cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

4.5. LATÍN 4º ESO:

4º de ESO

Latín. 4º de ESO									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Elementos transversais	Temporalización (sesións)	Unidades	Grao mínimo de consecución	Instrumentos e procedementos de avaliación
Bloque 1. O latín, orixe das linguas romances									
f	B1.1. Marco xeográfico da lingua.	B1.1. Coñecer e localizar en mapas o marco xeográfico da lingua latina.	LAB1.1.1. Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	CMCCT	CA	i	1-2-3-4	LAB1.1.1. Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
n				CCEC					
o				CAA					
				CD					

				CSC					
e	B1.2. indoeuropeo. Linguas indoeuropeas familias lingüísticas.	B1.2. Identificar como a maioría das linguas faladas en Europa actualmente.	LAB.1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión.	CD	EOE	1	1	LAB.1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				CAA					
o				CMCCT					
i	B1.2. indoeuropeo. Linguas indoeuropeas familias lingüísticas.	B1.3. Agrupar as linguas indoeuropeas en familias lingüísticas e localizalas nun mapa.	LAB.1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC	CA EOE	1	1	LAB.1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				CAA					
o				CD					
i	B1.3. Linguas de España: linguas romances e non romances.	B1.4. Coñecer as orixes das linguas faladas en España e localizalas nun mapa.	LAB.1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC	CA EOE ECC	1	1	LAB.1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				CAA					
o				CD					
f	B1.4. Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	B1.5. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	LAB.1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	CCL	EOE	1	1	LAB.1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				CAA					
o									
b	B1.5. Nacións básicas da evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.	B1.6. Coñecer e aplicar as regras fundamentais da evolución fonética do latín ao galego e ao castelán, partindo dos léxicos latinos.	LAB.1.6.1. Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución.	CCL	EOE	2	1-2	LAB.1.6.1. Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				CAA					
o									

Bloque 2. Sistema da lingua latina: elementos básicos									
e	B2.1. Orixes da escritura. Sistemas de escritura.	B2.1. Coñecer diferentes sistemas de escritura e distinguilos do alfabeto.	LAB2.1.1. Recoñece diferentes tipos de escritura e clasifícaaos consonte a súa natureza e a súa función.	CD	EOE	1	1	LAB2.1.1. Recoñece diferentes tipos de escritura e clasifícaaos consonte a súa natureza e a súa función cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	LAB2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión e pronuncia correctamente.
ñ				CCEC					
o									

e	B2.2. Orixe do alfabeto latino.	B2.2. Coñecer a orixe do alfabeto nas linguas modernas e identificar os tipos de alfabetos empregados hoxe en día en Europa.	LAB2.2.1. Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo do abecedario latino, sinala as principais adaptacións que se producen en cada unha delas, recoñece os tipos de alfabetos usados actualmente en Europa e relaciona cada un coas linguas que os empregan.	CAA	EOE	1	1	LAB2.2.1. Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo do abecedario latino, sinala as principais adaptacións que se producen en cada unha delas, recoñece os tipos de alfabetos usados actualmente en Europa e relaciona cada un coas linguas que os empregan cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CD					
h	B2.3. Pronuncia do latín.	B2.3. Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas de pronuncia en latín.	LAB2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.	CCL	EOE	2	Todas	LAB2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades orais Probas orais
Bloque 3. Morfoloxía									
b	B3.1. Formante das palabras.	B3.1. Identificar e distinguir os formantes das palabras.	LAB3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	CMCCT	EOE	2	Todas	LAB3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
e	B3.2. Tipos de palabras: variables e invariables.	B3.2. Distinguir e clasificar tipos de palabras.	LAB3.2.1. Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificar e define criterios para clasificalas.	CAA	EOE	1	2	LAB3.2.1. Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificar e define criterios para clasificalas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
e	B3.3. Concepto de declinación e conxugación.	B3.3. Comprender o concepto de declinación e conxugación.	LAB3.3.1. Define o concepto de declinación e conxugación.	CAA	EOE	1	02-abr	LAB3.3.1. Define o concepto de declinación e conxugación cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B3.4. Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes.	B3.4. Coñecer as declinacións, dentro da categoría e declinación correctamente.	LAB3.4.1. Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distínguense a partir do seu enunciado e clasifícanos segundo a súa categoría e a súa declinación.	CD	EOE	1	2-3-4-8	LAB3.4.1. Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distínguense a partir do seu enunciado e clasifícanos segundo a súa categoría e a súa declinación cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
e				CCL					
			LAB3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	CCL	EOE	2	2-3-4-5-6-7	LAB3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CAA					

b	B3.5. Flexión verbal.	B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enunciados e conxugalos correctamente.	LAB3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifícaa os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	CAA	EOE	2	4-5-6-7-8-9	LAB3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifícaa os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
e				CCL					
			LAB3.5.2. Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	CCL	EOE	2	4-5-6-7-8-9	LAB3.5.2. Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CAA					
e	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo presente activo e participio de perfecto.	LAB3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en voz pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	CAA	EOE	2	4-5-6-7-8-9	LAB3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en voz pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b				CCL					
h			LAB3.6.2. Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo.	CD	EOE	1	4-5-6-7-8-9	LAB3.6.2. Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
ñ									
o			LAB3.6.3. Identifica as formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	CAA	EOE	1	10	LAB3.6.3. Identifica as formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
			LAB3.6.4. Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	CCL	EOE	1	4-5-6-7-8-9-10	LAB3.6.4. Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

Bloque 4. Sintaxe									
f	B4.1. Elementos da oración.	B4.1. Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración.	LAB4.1.1. Analiza morfolóxicamente as frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.	CMCCT	EOE	2	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB4.1.1. Analiza morfolóxicamente as frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

h	B4.2. Casos latinos.	B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.	LAB4.2.1. Enumera os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	CAA	EOE	1	2	LAB4.2.1. Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCL					
			LAB4.2.2. Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	CCL	EOE CL	1	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB4.2.2. Traduce correctamente a súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
e	B4.3. Concordancia.	B4.3. Recoñecer as regras de concordancia na lingua latina e a súa correspondencia no galego e no castelán.	LAB4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	CCL	EOE CL	1	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b	B4.4. Oración simple: oracións atributivas e predicativas.	B4.4. Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.	LAB4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	CMCCT	EOE CL	1	2-3-4	LAB4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCA					
				CCL					
e	B4.5. Oración composta: oracións coordinadas.	B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas.	LAB4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferencia as oracións simples.	CAA	EOE CL	1	5-6-7	LAB4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferencia as oracións simples cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CMCCT					
				CCL					
h	B4.6. Construcións de infinitivo e participio máis transparentes.	B4.6. Identificar, distinguir e traducir correctamente as construcións de infinitivo e participio máis transparentes.	LAB4.6.1. Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente.	CCL	EOE CL	1	10	LAB4.6.1. Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
Bloque 5. Roma: historia, cultura e civilización									
a	B5.1. Periodos da historia de Roma.	B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.	LAB5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.	CSC	EOE	1		LAB5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
f				CSIEE					
e				CD					
ñ			LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente.	CAA	EOE	1		LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				CCEC					
				CSC					

			<p>LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente.</p>	CD	EOE	1			<p>LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente cunha porcentaxe de erros non superior ao 50%.</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CAA						
				CMCCT						
			<p>LAB5.1.4. Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias.</p>	CSC	EOE	1			<p>LAB5.1.4. Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CCEC						
				CCL						
a	<p>B5 de Organización política e soci Roma.</p>	<p>B5.2. Coñ os trazos da fundamentais e social organización política de Rom</p>	<p>LAB5.2.1. Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.</p>	CSIEE	EOE	1			<p>LAB5.2.1. Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CSC						
				CCL						
			<p>LAB5.2.2. Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.</p>	CSIEE	EOE	1			<p>LAB5.2.2. Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CSC						
				CCEC						
				CCL						
c	<p>B5.3. A familia romana.</p>	<p>B5.3. Coñecer a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.</p>	<p>LAB5.3.1. Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza a través deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais.</p>	CSC	EOE	1			<p>LAB5.3.1. Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza através deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CCEC						
				CCL						
l	<p>B5.4. Mitoloxía e relixión.</p>	<p>B5.4. Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.</p>	<p>LAB5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.</p>	CCEC	EOE	2	1		<p>LAB5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .</p>	<p>Notas de clase Actividades escritas Probas escritas</p>
				CCL						
				CD						

n	• B5.4. Mitoloxía e relixión.	• B5.5. Coñecer os mitos e heros latinos, e establecer semellanzas e diferenzas entre os mitos e os heros antigos e os actuais.	• LAB5.5.1. Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos.	• CAA	EOE	1	8	• LAB5.5.1. Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
ñ				• CCEC					
				• CD					
m	• B5.5. Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria.	• B5.6. Recoñecer os tipos de vivenda empregados en Roma, e as características principais da alimentación romana, os elementos da indumentaria e as normas de hixiene persoal, peiteados e cosméticos.	• LAB5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrasta cos da actualidade.	• CD	EOE	1	5-9-10	• LAB5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrasta cos da actualidade.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				• CCEC					
				• CSC					
				• CCL					
				• CSIEE					
				• CCL					
				• CAA					
d	• B5.6. Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.	• B5.7. Coñecer os espectáculos públicos realizados no teatro, no circo e no anfiteatro, e a súa relación co mundo actual.	• LAB5.7.1. Describe as características dos tipos de espectáculos públicos e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.	• CSC	EOE	1	10	• LAB5.7.1. Describe as características dos tipos de espectáculos públicos no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
e				• CSIEE					
ñ				• CCL					
				• CMCCT					
				• CCEC					
Bloque 6. Textos									
h	• B6.1. Análise morfolóxica e sintáctica.	• B6.1. Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para iniciarse na interpretación, tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.	• LAB6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos para efectuar a tradución ou retroversión.	• CCL	EOE CL	2	2-3-4-5-6-7-8-9-10	• LAB6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a tradución ou retroversión.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
				• CAA					
d	• B6.2. Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.	• B6.2. Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias.	• LAB6.2.1. Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	• CCL	EOE	1	Todas	• LAB6.2.1. Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas

o				CAA					
h	B6.3. Iniciação das técnicas de tradução.	B6.3. Utilizar correctamente os manuais de gramática e o dicionário, reconhecendo e analisando toda a informação que proporcionan.	LAB6.3.1. Utiliza correctamente os manuais e o dicionário, analisando a informação que proporcionan, para traduzir pequenos textos.	CCL	EOE	1	2-3-4	LAB6.3.1. Utiliza correctamente os manuais e o dicionário analisando a informação que proporcionan, para traduzir pequenos textos cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CAA					
i	B6.4. Lectura comprensiva de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.	B6.4. Realizar a través dunha lectura comprensiva a análise e o comentario do contido e a estrutura de textos latinos traducidos.	LAB6.4.1. Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.	CCEC	EOE CL	1	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB6.4.1. Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
f				CCL					
			LAB6.4.2. Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	CMCCT	EOE CL CA	2	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB6.4.2. Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CD					
				CCL					
b	B6.5. Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	B6.5. Redactar en lingua latina pequenos textos en produción propia.	LAB6.5.1. Redacta frases en sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	CCL	EOE	1	3-4-5-6-7-8-9-10	LAB6.5.1. Redacta frases en sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
g	B6.5. Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	B6.6. Realizar pequenos coloquios en latín con frases en sinxelas e de dificultades progresiva.	LAB6.6.1. Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	CCL	EOE	1	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB6.6.1. Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase orais Actividades orais Probas orais
Bloque 7. Léxico									
h	Vocabulario básico latino transparente; palabras de maior frecuencia.	B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	CAA	EOE	1	Todas	LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
ñ				CCL					
o			LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	CD	EOE	1	2-3-4-5-6-7-8-9-10	LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
				CAA					
b	B7.2. Composición e derivación: lexemas, prefixos e sufixos.	B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	CMCCT	EOE	1	1	LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos analizando o seu mantemento na propia lingua cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase escritas Actividades escritas Probas escritas
ñ				CCL					
o									
i	B7.2. Composición e derivación: lexemas, prefixos e sufixos.	B7.3. Recoñecer os elementos léxicos latinos que permanecen nas linguas do alumnado.	LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	CCL			Todas	LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado cunha percentaxe de erros non superior ao 50% .	

ñ									
o									
e	3. Locucións latinas de uso actual.	B7. B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LAB7.4.1. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	CD	EOE	1	8-9-10	LAB7.4.1. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua cunha porcentaxe de erros non superior ao 50% .	Notas de clase Actividades escritas Probas escritas
b				CSC					
				CCEC					
				CCL					

Claves para a interpretación dos elementos transversais:

- 4.2.1. **CL**: Comprensión lectora.
- 4.2.2. **EOE**: Expresión oral e escrita.
- 4.2.3. **CA**: Comunicación audiovisual.
- 4.2.4. **TIC**: Tecnoloxías da información e da comunicación.
- 4.2.5. **E**: Emprendemento.
- 4.2.6. **ECC**: Educación cívica e constitucional.

5. METODOLOXÍA

Tanto a relevancia dada á adquisición de procedementos e actitudes lingüísticas como as Actividades e criterios de avaliación establecidos indican a nosa concepción da aprendizaxe lingüística como un proceso gradual e lento no que interveñen non só a capacidade e madurez intelectual do alumno senón tamén o manexo de destrezas lingüísticas en cuxa adquisición teñen gran importancia factores afectivos de socialización e autoestima.

As orientacións metodolóxicas que o sistema educativo propón tenden a alcanzar, partindo dun desenvolvemento integrador do alumno como persoa, unha aprendizaxe significativa e funcional que conleva tamén a adquisición dunha maior autonomía na consecución de coñecementos por parte do estudante. Estas orientacións implican entre outros aspectos unha ensinanza máis personalizada que detecte o nivel inicial de cada alumno para a partir de aí ofrecerlle os apoios necesarios para que alcance os obxectivos de aprendizaxe propostos. É evidente que esta concepción construtivista do proceso de ensinanza-aprendizaxe conleva importantes cambios metodolóxicos tendentes a superar unha práctica docente predominantemente expositiva.

En consecuencia, o desenvolvemento do traballo na aula é eminentemente práctico. Trabállase a lingua dende usos concretos e reflexiónase sobre aspectos lingüísticos que faciliten a comprensión e posta en práctica dos mesmos, procurando establecer un clima de aula que favoreza o exercicio efectivo da comunicación.

A elección dos materiais didácticos está influída pola experiencia recollida dos anos anteriores, polo que se propoñen as editoriais mencionadas (*vid. Supra*). Isto decidiuse tendo en conta que presentan unha selección de contidos acorde coa nosa concepción de área e que, en principio, a súa utilización na aula permitirá a continuidade dunha metodoloxía que equilibra o uso da lingua coa reflexión sobre a mesma. Con todo, emprégase o texto como apoio didáctico, sendo frecuente a selección dos materiais propostos como obxecto de estudio e de comentario, posto que o seu conxunto resulta, en especial en 3º e 4º, inabarcable:

Trátanse a lingua e a literatura con certa independencia, considerando que o acercamento ó texto literario, ós seus xéneros e historia, favorece a aprendizaxe lingüística e axuda a mellorar o uso da lingua no plano persoal.

Pártese da realidade próxima ó alumno e da súa experiencia para establecer conexións cos coñecementos previos e promover actitudes positivas que faciliten o seu acercamento ó texto literario seleccionado, tendo en conta o seu grado de dificultade e temática.

Propóñense actividades de comprensión, comentario e produción en torno a textos literarios co obxectivo de facilitar a lectura por pracer e o descubrimento da posibilidade creativa da lingua.

- As actividades de reflexión gramatical lévanse a cabo a partir de preguntas e observacións relacionadas cos coñecementos previos do alumno e aplicados ó texto concreto que se propón como modelo.

- A práctica ortográfica plantéxase mediante exercicios variados para que os alumnos presten atención ó uso ortográfico correcto, localicen exemplos, apliquen os coñecementos adquiridos e os comprobén.

A preocupación por espertar e acrecentar o interese do alumnado de cara á lectura leva ó Departamento a establecer un calendario de lecturas trimestral, normalmente unha lectura obrigatoria por trimestre. Sobre todo en terceiro e cuarto da Educación Secundaria Obrigatoria procúrase que as lecturas elixidas traten sobre temática próxima ó alumno, pero combinándoas coa lectura de obras, ou fragmentos de obras, clásicas recollidas no currículo. Ademais, o docente deberá orientar ós alumnos na escolla de obras de carácter voluntario que respondan ós seus intereses e inquietudes. O alumnado, pola súa parte, deberá realizar os traballos ou probas que o profesor designe a partir do libro escollido e que, en xeral, se aproveitarán para reforzar contidos previamente tratados na aula.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Na materia de Lingua e Literatura Castelá empregaranse como material de apoio para o alumnado os seguintes libros de texto:

1º ESO: Libro dixital E-DIXGAL.

2º ESO: Libro dixital E-DIXGAL.

3º ESO: Libro dixital E-DIXGAL.

4º ESO: Libro dixital E-DIXGAL.

No caso da materia de Latín de 4º da ESO, este curso non será impartida debido á falta de demanda.

Ademáis dos soportes anteriormente citados, empregaranse en ambas materias os seguintes materiais e recursos:

- Ordenadores das aulas Abalar, para acceder a distintas actividades na rede e páxinas web de interese para as materias impartidas.
- Fotocopias de textos seleccionados, así como fichas de traballo individual.
- Distintos materiais audiovisuais.
- Libros de lectura obrigatorios.

7. TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS

A distribución temporal dos contidos é só unha hipótese de traballo aberta ás peculiaridades que cada un dos grupos de alumnos presente. A selección e a profundización con que serán tratados os contidos dependerá da dinámica que cada grupo impoña, atendendo ás diversas características persoais e académicas que os estudantes presenten.

En todos os cursos compaxinarase o estudo da lingua e a literatura durante as tres avaliacións:

Lingua castelá 1º ESO:

1ª avaliación: unidades 1-2-3-4

2ª avaliación: unidades 5-6-7-8

3ª avaliación: unidades 9-10-11-12

Lingua castelá 2º ESO:

1ª avaliación: unidades 1-2-3-4

2ª avaliación: unidades 5-6-7-8

3ª avaliación: unidades 9-10-11-12

Lingua castelá 3º ESO

1ª avaliación: unidades 1-2-3-9-10

2ª avaliación: unidades 4-5-6-11-12

3ª avaliación: unidades 7-8-13-14

Lingua castelá 4ºESO

1ª avaliación: unidades 1-2-3-4

2ª avaliación: unidades 5-6-7-8

3ª avaliación: unidades 9-10-11-12

8. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

8.1. AVALIACIÓN INICIAL

En canto ao seguemento individual do proceso de adquisición de aprendizaxes do alumnado, pártese en cada curso da aplicación dunha avaliación inicial de diagnóstico que facilite unha primeira aproximación ó nivel de comprensión e expresión que cada estudante posúe, de modo que se poda valorar o grado de adecuación dos obxectivos e contidos de aprendizaxe establecidos no Proxecto Didáctico.

A dita avaliación inicial consta de probas escritas e orais realizadas polos alumnos nas primeiras sesións do curso. Nas probas propostas aparecen contidos tendentes a comprobar o grao de cada alumno con respecto ás seguintes destrezas:

- Comprensión e expresión orais: mediante a observación directa das respostas do alumnado ante actividades orais que se realizarán os primeiros días do curso: exposición individual dun tema, participación en charlas interactuando cos demais alumnos, debates sobre temas sinalados...
- Comprensión e expresión escritas: realizarán actividades sobre textos propostos adaptados a cada nivel de competencia: redacción sobre un tema dado, texto argumentativo expresando as súas ideas sobre un aspecto sinalado...
- Gramática: facilitaránelles exercicios sinxelos de repaso de aspectos gramaticais adaptados a cada nivel.

8.2. AVALIACIÓN SUMATIVA

Ó longo do curso, tendo en conta a periodicidade de sesións de avaliación que o centro acordara, aplicaranse criterios de avaliación formativa, que non só teñan en conta o resultado final senón tamén o progreso gradual do alumnado. Valorarase o traballo de cada alumno e alumna na aula, tanto nos procedementos como nas actitudes. Non só se terán en conta as notas obtidas nas probas ou exames, senón

tamén a puntuación relativa ó traballo realizado sobre a obra de lectura, o comportamento e actitude, e tamén a avaliación do caderno da materia.

Despois da primeira e segunda sesións de avaliación, sinalaranse actividades de recuperación para os estudantes que as necesiten. Estas actividades realizarase, sempre que sexa posible, na aula e, en caso de ser necesario, na casa. A revisión periódica do caderno de clase permitirá comprobar en que medida o estudante foi recuperando as deficiencias detectadas.

A avaliación de procedementos non se levará a cabo soamente mediante probas de cualificación senón que se insertará dentro das actividades de aprendizaxe de modo que o alumnado sexa consciente de que son contidos que se adquiren de forma gradual e continua. A observación do traballo na aula e a revisión, no seu caso, do caderno escolar ou dos traballos escritos que se realicen periodicamente son os recursos que se establecen como os máis adecuados para a valoración destas aprendizaxes. Esta avaliación terá especial importancia no que fai referencia

á adquisición de procedementos de expresión escrita que permitan a mellora na adecuación, coherencia e corrección dos textos redactados polos alumnos. A aprendizaxe da corrección ortográfica - obxecto de traballo común en Primeiro Ciclo- será durante o Segundo Ciclo un obxectivo a conseguir por cada un dos alumnos e alumnas a partir do seu nivel de competencia e mediante un seguimento específico do seu progreso. En caso de ser necesario, proporcionaranse materiais complementarios que faciliten este progreso individualizado.

Os mesmos criterios de avaliación formativa aplicaranse na valoración das actitudes do alumnado. A valoración da súa participación na clase, do seu comportamento receptivo e dialogante, e do seu esforzo por mellorar e acadar os obxectivos do curso xogará un papel moi importante á hora da avaliación do seu rendemento académico. Igualmente, estimarase o seu interese pola lectura, podendo premiar as lecturas voluntarias na medida en que o decida o equipo docente.

Todas as precisións que vaian xurdindo ó longo do curso con respecto á avaliación serán reflectidas no libro de actas.

Polo que se refire aos instrumentos e procedementos de avaliación destacamos os seguintes:

A) OBSERVACION SISTEMÁTICA

- Traballo e participación do alumno nas tarefas de clase.
- Interese e dedicación nos traballos da casa.
- Uso responsable dos materiais didácticos (libros, cadernos, equipos informáticos...).
- Control do caderno de clase.

B) ANÁLISIS DAS PRODUCCIÓN DOS ALUMNOS

- o Tarefas: actividades para realizar en casa, resolución de exercicios diarios, tarefas semanais, breves traballos expostos para a avaliación.
- o Intervencións orais na clase, especialmente aquelas que requiran preparación previa e que figuran na Programación Docente.
- o Exercicios de clase orais e escritos.

O caderno do alumno será o instrumento no que figurarán todas as tarefas susceptibles diso debidamente ordenadas e corrixidas polo alumno.

C) LECTURAS E TRABALLOS

Aínda que valorar unha experiencia de lectura é tarefa complexa, o alumno deberá solucionar os exercicios orais ou escritos que se propoñan, nos prazos establecidos, sobre as lecturas que se determinen. Os exercicios que se propoñerán poderán ser variados: controis escritos, fichas dirixidas, exposicións orais ou breves traballos.

Unha vez feita esta lectura os alumnos deberán realizar unha proba escrita na que deberá demostrar tanto ter completado a lectura da obra como a comprensión do argumento principal desta.

As lecturas programadas para cada un dos cursos neste ano académico son as seguintes:

1º ESO:

- ✓ *Una casa con encanto*, Cristina Macía.
- ✓ *Oliver Twist*, Charles Dickens.
- ✓ *Los malos en matemáticas son invisibles*, Pedro Sorela.

2º ESO:

- ✓ *Diez negritos*, Agatha Christie.
- ✓ *Rebeldes*, Susan E. Hinton.
- ✓ *Nunca seré tu héroe*, María Menéndez-Ponte.

3º ESO:

- ✓ *El Cid*, Anónimo.
- ✓ *Libro de Buen Amor*, arcipreste de Hita.
- ✓ *Lazarillo de Tormes*, Anónimo.

4º ESO:

- ✓ *Marianela*, Benito Pérez Galdós.
- ✓ *La Casa de Bernarda Alba*, Federico García Lorca.
- ✓ *Plenilunio*, Antonio Muñoz Molina.

D) PROBAS ESPECÍFICAS

- Controis escritos que abarcarán unha parte limitada da materia.
- Exames que abarcarán unha ou varias unidades didácticas.nc
- Realizaránse, cando menos, dous exames en cada un dos trimestres.

8.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

No primeiro ciclo: (1º, 2º e 3º ESO):

A cualificación final do alumno será o resultado da suma das seguintes porcentaxes:

- ✓ 70% das probas escritas (exames),
- ✓ 20% das actividades de lectura,
- ✓ 10% corresponderá á participación, incluíndo neste apartado a preparación diaria de tarefas asignadas para a casa, a realización do traballo proposto na aula, así como a atención e comportamento na clase.

Nas probas escritas penalizaráanse as faltas de ortografía restándolle á nota final da proba 0,10 puntos por cada erro ortográfico cometido. Non obstante, nunca se lle restará ao alumno máis de 1 punto.

No caso de que un alumno fose descuberto copiando ou realizando calquera tipo de trampa nun exame, terá suspensa de forma automática a avaliación xa que será calificado cun 0 e non se lle realizará a media.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN PARA O AGRUPAMENTO DE CASTELÁN

No agrupamento de castelán seguiráanse os mesmos criterios de avaliación e metodoloxía didáctica ca no grupo de referencia. Mais, en canto aos contidos, debido ás características propias deste tipo de atención ao alumnado (agrupamento) e ás necesidades dos alumnos/as que integran este grupo, traballarase especialmente na mellora tanto das comprensións coma das expresións oral e escrita, sendo esta a principal finalidade deste curso. Neste sentido, tendo en conta o número menor de alumnos/as no grupo, ademais das probas e exercicios descritos nesta programación, fomentaranse as exposicións/presentacións na aula por parte dos alumnos/as, ao longo do curso, sobre temas propostos polo profesor ou por eles mesmos, sempre que o profesor os considere convenientes para este curso.

En calquera caso, adaptaranse as técnicas de aprendizaxe en función do nivel e motivación dos alumnos, variando a metodoloxía de forma que dea resposta ás necesidades de cada alumno.

O alumnado deberá obter como mínimo a puntuación dun cinco (5) para aprobar cada trimestre. A nota repártese do seguinte xeito:

- ✓ 70% das probas escritas e orais (exames, exposicións/presentacións),
- ✓ 20% das actividades de lectura,
- ✓ 10% corresponderá á participación, incluíndo neste apartado a preparación diaria de tarefas asignadas para a casa, a realización do traballo proposto na aula, así como a atención e comportamento na clase.

Para o segundo ciclo: (4º ESO)

En lingua castelá, a nota calcularase coa suma das seguintes porcentaxes:

- ✓ 80% das probas escritas (exames),
- ✓ 10% das actividades de lectura,
- ✓ 10% corresponderá á participación, incluíndo neste apartado a preparación diaria de tarefas asignadas para a casa, a realización do traballo proposto na aula, así como a atención e comportamento na clase.

Nas probas escritas de todos os cursos, penalizaránse as faltas de ortografía restándolle á nota final da proba 0,10 puntos por cada erro ortográfico cometido. Non obstante, nunca se lle restará ao alumno máis de 1 punto.

No caso de que un alumno fose descuberto copiando ou realizando calquera tipo de trampa nun exame, terá suspensión de forma automática a avaliación xa que será calificado cun 0 e non se lle realizará a media.

En todos os cursos da ESO, ao ter a materia de Lingua castelá e literatura carácter de avaliación continua, as recuperacións das avaliacións que os alumnos no superasen realizaranse durante o mes de xuño.

8.4. RECUPERACIÓN DOS ALUMNOS COA MATERIA PENDENTE.

Dado o carácter progresivo da materia o Departamento estima adoptar unha avaliación continua, de modo que a superación dun curso implicará a superación do curso inmediatamente anterior.

No caso de que a avaliación do curso no que se atope o alumno con materia pendente non sexa positiva, faranse dúas probas de asimilación de contidos do curso non superado, unha antes de xuño e outra extraordinaria en setembro. Facilitaráselle un plan de traballo que lle permita ó alumno a superación dos obxectivos mínimos do curso suspenso, que consistirá en boletíns de repaso

elaborados pola xefa do Departamento. A presentación no prazo fixado de ditos traballos suporá un 30% sobre a nota final, obténdose o 70% restante do acadado nos exames de recuperación que correspondan.

9. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE.

A avaliación comprende a valoración de todos os compoñentes que inflúen e son parte da actividade educativa. Así pois, ademais de avaliar ao alumnado como se acaba de referir, avaliarase a labor docente. Farase uso da heteroavaliación para que os alumnos poidan calificar e opinar sobre o proceso de ensino-aprendizaxe.

Proposta de cuestionario sobre a práctica docente:

CUESTIONARIO DE AVALIACIÓN FINAL

MATERIA:

CURSO :

Responde coa maior sinceridade ao seguinte cuestionario Procura responder a todas as preguntas.

1.- Sobre O MATERIAL

Pareceuche suficiente o material usado na práctica docente?

Cres que foi adecuado?

Botaches algo en falta?

Que é o que máis che axudou para adquirir novas aprendizaxes?

Que é o que menos che axudou para adquirir novas aprendizaxes?

2.- Sobre O ESPAZO

Como valoras as instalacións do Instituto en xeral? Pareceuche adecuado o espazo no que se imparten as clases?

Consideras que as condicións de luz, temperatura, illamento de ruídos externos, etc. son as adecuadas?

Como valoras o mobiliario e a ambientación do espazo no que se desenvolven as clases?

Que é o que máis che gustou?

Que é o que menos che gustou?

3.- Sobre as CLASES DE.....

Como che parece o libro de texto que usaches este ano?

En xeral, como valoras as formas de dar as clases do profesor da materia?

Como as definirías?

Utilízase suficiente cantidade de recursos? (mapas, apuntes alternativos, presentacións de Power Point, etc.)

Que che pareceu a cantidade de temas que se deron nesta materia?
(demasiados, demasiado poucos, adecuado?)

Fanse suficiente cantidade de actividades ou deberían facerse máis ou menos?

Como che parece o sistema de avaliación que se utilizou nesta materia?

Como che parecen os modelos de exames que se realizan na materia? (Fáciles, difíciles, demasiado curtos, demasiado longos, etc)

Cres que a avaliación foi adecuada aos criterios que se expuxeron ao principio do curso?

Consideras que vas sacar unha nota proporcional ao esforzo que investiches na materia?

Que é o que máis che gustou da materia?

Que é o que menos che gustou da materia?

4.- TES ALGÚN COMENTARIO QUE FACER?

ASPECTOS NEGATIVOS	ASPECTOS POSITIVOS	PROPOSTAS DE MELLORA

As anteriores cuadrículas encheranse unha vez que os alumnos realicen o cuestionario e os seus resultados sexan tabulados. Á súa vez, estes aspectos e as propostas de mellora quedarán reflectidas nas Actas de Departamento.

10. INDICACIONES ESPECÍFICAS PARA O CURSO 2021-2022

10.1. APRENDIZAXES NON ADQUIRIDAS

Na avaliación inicial, valoraranse os contidos non adquiridos plenamente no último trimestre do curso 2020-2021. En función dos contidos que sexan, o obxectivo é dedicar boa parte das sesións do mes de outubro para a impartición dos memas. Levaráanse a cabo as actividades de reforzo necesarias para a consolidación dos ditos contidos.

10.2. PREVISIÓN DE ESCENARIOS ANTE UN POSIBLE CAMBIO NA SITUACIÓN SANITARIA

O departamento de Lingua Castelá e Literatura está solicitando información ás familias sobre os equipos tecnolóxicos dos que que pode dispoñer o alumnado nas súas casas. Deste xeito, poderáse levar a cabo un ensino tanto semipresencial como totalmente en liña, en caso de que fose necesario. Destacar igualmente que se contará co recurso E-DIXGAL en todos os cursos da ESO, resultando moi beneficioso en caso de que haxa que suspender o ensino totalmente presencial.

No Plan de Reforzo que se realizará no primeiro trimestre do presente curso, é obxectivo deste departamento afondar no emprego das ferramentas TIC para preparar ao alumnado no caso de que teñamos que levar a cabo un ensino semipresencial ou en liña. Por outra banda, neste Plan de Reforzo, teráse en conta as necesidades individuais do alumnado (conexión a Internet nas súas casas, equipos informáticos...etc), así como as do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

10.3. AVALIACIÓN

Aínda que os exames seguen a ter un peso maior nesta Programación Didáctica, este curso as actividades feitas na clase e na casa terán un peso moi importante igualmente, co fin de que as docentes poidamos dispoñer de material suficiente á hora de avaliar no caso de que non se puidesen levar a cabo os exames da materia a causa da situación sanitaria.

Está previsto que a avaliación inicial nos diferentes cursos se realicen na última semana de setembro e na primeira semana de outubro, sempre en colaboración co departamento de Orientación, co fin de contemplar as necesidades individuais de cada alumno, especialmente daqueles que precisen reforzo educativo ou adaptación curriculares nesta materia.

MERCEDES RODRÍGUEZ FRAGA

Fisterra, 24 de setembro de 2021